

ΕΣΤΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΣ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ Κ
ΛΑΥΡΙΩΤ
ΑΥΣΘΗ ΔΡΙΘ.

ΤΟΜΟΣ ΕΚΤΟΣ

1878

[ΙΟΥΛΙΟΣ — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 6. — ΔΕΔΕΜ. ΦΡ. 8.

ΑΘΗΝΗΣΙ

Γραφείον τῆς Ἑστίας, Ὁδὸς Σταδίου, 6

1878

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ἕκτος

Συνδρομὴ ἑτησίαι: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Ἐν συνδρομαὶ ἄρροται ἀπὸ 1 ἰαννουαρίου ἐλάτου ἔτους καὶ ἐπι ἑτήσιαι—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Ἰταλίου, 6.

3 Δεκεμβρίου 1878

Τῇ 31 Δεκεμβρίου 1878 λήγει τὸ τρίτον ἔτος τῆς Ἑστίας. Ὅσοι τῶν κυρίων συνδρομητῶν ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐξακολουθήσωσι λαμβάνοντας τὴν Ἑστίαν καὶ κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος, παρακαλοῦνται ν' ἀποστείλωσι πρὸς τὴν διευθύνσιν αὐτῆς, πρὸ τῆς 1 ἰαννουαρίου 1879, τὸ τίμημα τῆς συνδρομῆς, ὅπως μὴ ἐπέλθῃ διακοπὴ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου.

ΠΑΝΟΜΟΙΩΤΗΤΗΝ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΤΟΜΙΑΖΗ

ΟΛΙΒΕΡ ΤΟΥΙΣΤ

Ἦκ τῶν τοῦ Καρόλου ἄνεως.
Συνίτη· 181 καὶ 7116.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀνωτέρω βραχείας συνδιαλέξεως ὁ κύριος Λόσμπερν καὶ ὁ Ὀλιβερ ἔμενον εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ δωματίου. Ὁταν ἔτελειώσεν, ὁ ἰατρὸς ἐχαιρέτισε φιλικώτατα τὸν Ἑρρίκον Μαιουλάη, καὶ διὰ νὰπαντήσῃ εἰς τὰς πολυπληθεῖς ἐρωτήσεις τοῦ νέου φίλου του ἐδέησε νὰ περιγράψῃ ἐν μεγάλῃ λεπτομερείᾳ τὴν κατάστασιν τῆς ἀσθενοῦς· οὕτω δ' ἐπεβεβαίωσε τὰς καλὰς εἰδήσεις τοῦ Ὀλιβερ, ἅτινα πάντα ὁ κύριος Τζάιλς, ἐν ᾧ προσεποιεῖτο ἔτι ἠσχολεῖτο εἰς τὴν διευθέτησιν τῶν ἀποσκευῶν, ἤκουε μετὰ προσοχῆς ἄκρας.

«Ἐ! ἐτουρκεῖσθε πάλιν κἀνένα, Τζάιλς; ἠρώτησε κατόπιν ὁ ἰατρὸς.

— Ὁχι σέρ, ἀπεκρίνατο ὁ Τζάιλς κατακοκκινίσας.

— Οὔτε κἀνένα κλέπτῃ συνελάθετε, οὔτε ἐβεβαίωσατε τὴν ταυτότητα μερικῶν ληστῶν; ἐξηκολούθησε χαιρεκάκως ὁ ἰατρὸς.

— Ὁχι, σέρ, ἀπεκρίνατο μετὰ μεγάλης σοβαρότητος ὁ κύριος Τζάιλς.

— Τόσῃ τὸ χειρότερον, εἶπεν ὁ ἰατρὸς· διότι ὁμολογουμένως εἰς τοιαῦτα πράγματα ἔχετε μεγάλην ἐπιτηδεύτητά. Ἦ κἀμνεὶ ὁ Μπρίττλς;

— Ὁ μικρὸς εἶναι πολὺ καλὰ, σέρ, εἶπεν ὁ κύριος Τζάιλς, ἀναλαβὸν τὸ σῆμα προσταυτικῶν ἡθῶς του, προκειμένου περὶ τοῦ ὑποδεστέρου του, καὶ μοῦ εἶπε νὰ σας εἰπῶ προσκυνήματα.

— Καλὰ, εἶπεν ὁ ἰατρὸς· ἡ παρουσία σας, κύριε Τζάιλς, μοῦ ἔφερον εἰς τὸν νοῦν ὅτι τὴν

παραμονὴν τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν ὁποίαν προσεκλήθη ἐνταῦθα ἀποτόμως, ἡ ἀγαθὴ σας κυρία μοὶ εἶχεν ἀναθέσει μίαν παραγγελίαν, ἡ ὁποία δὲν θὰ σας δυσχερστήσῃ. Ἐλθετε νὰ σας εἰπῶ δὺο λόγια.»

Ὁ κύριος Τζάιλς ἠκολούθησε τὸν ἰατρὸν μετὰ πολλῆς μὲν ἐπιστημότητος, ἀλλὰ καὶ κάπως ἐκπεπληγμένος, εἰς μίαν γωνίαν τοῦ δωματίου, καὶ ἔσχε τὴν τιμὴν νὰ συνομιλήσῃ μικρὸν ταπεινῇ τῇ φωνῇ μετ' αὐτοῦ· μεθ' ἧς ἔκαμεν ὑποκλίσεις ἐπὶ ὑποκλίσεων καὶ ὑπεχώρησε βαδίζων πολλῶ μεγαλοπρεπέστερον τοῦ συνήθους. Τὸ θέμα τῆς συνομιλίας ἐκείνης δὲν ἀνεκοινώθη εἰς τὴν αἴθουσαν, ἐν τῇ μαγειρείᾳ ὅμως ἐγένετο γνωστὸν παραχρῆμα· διότι ὁ κύριος Τζάιλς μετέβη κατ' εὐθείαν ἐκεῖ, διέταξε νὰ τῇ κομίσωσι μίαν λάγνηνον ζύθου, καὶ ἀνήγγειλεν ὑπερφάνως καὶ μετ' ἐπιστημότητος, ἔτι ἡ κυρία του, λαβοῦσα ὑπ' ἄφην τὴν γενναϊότητα, ἣν αὐτὸς ἔδειξε κατὰ τὴν ἀπόπειραν ἐκείνην τῆς κλοπῆς, ἤξιωσε νὰ καταθέσῃ εἰς τὸ ταμειευτήριον τὸ ποσὸν εἰκοσιπέντε λιρῶν στεργιῶν διὰ λογαριασμὸν του. Ἀρμότεροι αἱ θεράπαινοι ἀνέτειναν χεῖρας καὶ ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐπιλέγουσαι ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς ὁ κύριος Τζάιλς θὰ φέρεται βεβαίως μὲ πολλὴν ὑπερφάνειαν, εἰς ἧ ὁ κύριος Τζάιλς ἀπήνητσε τακτοποιῶν τὸ περιλαίμιον τοῦ ὑποκαμίσου του, ὅτι εἶναι πολὺ ἠπατημέναι καὶ ὅτι μεγάλην θὰ ταῖς ἄφειλε χάριν ἂν καθίστων αὐτὸν προσκετικὸν ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε προσνεχθῆ οὐχὶ πολὺ εὐγενῶς πρὸς τοὺς ὑποδεστέρους του. Καὶ ἄλλας πολλὰς ἔκαμε παρατηρήσεις, τὰ μέγιστα τιμῶσας τὴν μετριοφροσύνην του, τὰς ὁποίας μετὰ πολλοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἐπευφημιῶν ἤκουσαν αἱ θεράπαινοι, διότι αἱ παρατηρήσεις αὗται ἦσαν ἐπίσης ἐνδιαφέρουσαι καὶ περιέργαι, ὡς πᾶσαι αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὸν βίον ἐπισήμων ἀνδρῶν.

Τὸ ἐπίλοιπον τῆς ἐσπέρας διήλθον οἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ ἐν φαιδρότητι καὶ χαρᾷ, διότι ὁ κύριος Λόσμπερν ἦτο λίαν εὐδιάθετος, ὁ δὲ Ἑρρίκος καίπερ παρῖφροντις καὶ κσκοπικῶς· δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ συμμερισθῇ τὴν εὐθυμίαν τοῦ ἀγαθοῦ ἰατροῦ, ὅστις μυσίως εἶπεν ἀστείότητας, ὡν τὰς πλείστας ἤρυστο ἐκ συμβάντων αὐτῷ κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του· ὁ Ὀλιβερ ἀκούων τὰς ἀστείότητας ταύτας ἐγέλα συ-

χνάκις ἐγκαρδίως, ὁ δὲ ἰατρός, καταγοητευμένος ἐκ τούτου, ἐπέλα ἐπίσης ἀπλότης, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἑρρίκος Μαιουλάη μετέσχευ ἐπὶ τέλους τῆς γενικῆς ἰλαρότητος. Δι' ἄλλοις λοιπὸν οὕτω τὴν ἐσπέραν ὡς ἦτο δυνατόν φαιδρότερον ἐν παρομοίᾳ περιστάσει, καὶ ἐχωρίσθησαν πολλὴ ἀργὰ, χαίροντες καὶ ἡσυχιοί, ὥπως ἀναπαυοῦσι μικρὸν μετὰ τὴν ἀγωνίαν καὶ τὴν σκληρὰν ἀδεσβαίότητα, ὑφ' ἧν κατεστρέχοντο μέχρι πρὸ ὀλίγου.

Τὴν πρωτὴν τῆς ἐπαύριον ὁ Ὀλιβερ ἐξύπνησεν εὐχάρις καὶ κατέγεινεν εἰς τὰς συνήθειαι αὐτοῦ ἀσχολίας μετ' ἡδονῆς, ὅποιαν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας δὲν εἶχεν αἰσθανθῆ. Τὰ πτηνὰ ἐκελεύοντο ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ Ὀλιβερ δρέπων μετὰ σπουδῆς τὰ ὠραιότερα ἐνθὴ τῶν ἀγρῶν παρασκεύαζεν ἀνοδοδέσμη, ἧς ἡ λαμπρότης καὶ ἡ εὐωδία ἤλιπεν ὅτι θὰ κατέβηγον τὴν ῥόζαν. Ἄπαντα τὰ ἀντικείμενα ἀπέβαλον τὴν στυγνὴν ἐκείνην ὄψιν, δι' ἧς περιβάλλε πρῶτον αὐτὰ ἡ περίλυπος ψυχὴ του. Καὶ νῦν ἐφάνητο αὐτῷ ὅτι ἡ δρόσος ἀπῆσπραπτε λαμπρότερον ἐπὶ τῶν φύλλων, ὅτι ὁ ἀνεμος ἐκίνει ταῦτα ἀρμονικώτερον, ὅτι καὶ ὁ οὐρανὸς αὐτὸς ἦν αἰθριώτερος· τοσοῦτον αἱ κατέχουσαι ἡμᾶς σκέψεις ἐπενεργούσιν ἐπὶ τῆς θεᾶς τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου. Οἱ ἄνθρωποι ὅσοι, θεωροῦντες τὴν φύσιν καὶ τοὺς ὁμοίους τῶν, εὐρίσκουσι τὰ πάντα στυγνὰ καὶ μαῦρα, δὲν ἔχουσι καθ' ὄλοκληρίαν ἔδικον· ἀλλ' ἡ ζοφερά χροιά, δι' ἧς περιβάλλουσι τ' ἀντικείμενα, προέργεται ἐκ τῶν ἰκτερικῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῆς ἰκτερικῆς καρδίας των, τὰ πάντα παραμορφοῦντων. Τάληθ' ἡ χροιάματα εἰσι λεπτὰ καὶ ἀβρὰ καὶ πρέπει νὰ θεωρῶνται δι' ὀφθαλμῶν ὑγιεστέρων καὶ ἀγνοτέρων.

Τοὺς ἐωθινούς αὐτοῦ περιπάτους δὲν ἔκαμνεν ὁ Ὀλιβερ μόνος. Τὴν πρώτην ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ Ἑρρίκος Μαιουλάη εἶδεν αὐτὸν κομίζοντα τὴν μεγάλην ἀνοδοδέσμη, τοσαύτην ἀγάπην ἐπεδείξατο πρὸς τὴν καὶ μετὰ τοσαύτης διηυθέτησεν αὐτὰ φιλοκαλίας, ὥστε ὑπερέβαλε πολλὴ τὴν νέον αὐτοῦ φίλον. Ἀλλ' ἂν κατὰ τοῦτο ὁ Ὀλιβερ κατεῖχε τὰ δευτέρω, ἀπ' ἑτέρου ὅμως μόνος αὐτὸς ἐγίνωσκε ποῦ εὐρίσκοντο τὰ κάλλιστα τῶν ἀνθῶν, καὶ καθ' ἑκάστην πρωτὴν ἀμφότεροι ἔτρεχον ἀγὰ τοῦ ἀγροῦς δρέποντες ἐνθὴ καὶ ὀγκώδεις δέσμας αὐτῶν κομίζοντες. Τὸ παράθυρον τοῦ κοιτῶνος τῆς ἀσθενοῦς ἦτο νῦν ἀνεωγμένον, διότι αὕτη ἤθελε νάναπνῆ τὸν καθυρὸν καὶ ἀρωματώδη τοῦ θέρους ἀέρα, ἐπὶ δὲ τοῦ χεῖλους τοῦ παραθύρου ἐτίθετο ἐκάστην πρωτὴν ἐπὶ μικροῦ ἀγγείου πλήρους ὕδατος δροσερὰ ἀνοδοδέσμη, ἐπιμελῶς πάντοτε ἀνανεομένη. Ὁ Ὀλιβερ παρετήρησε μετ' ἀπορίας ὅτι τ' ἀνανεούμενα μαρμαρένα ἐνθὴ δὲν ἀπερρίπτοντο, καὶ ὅτι δασαίς ὁ ἰατρός εἰσῆρχετο εἰς τὴν κλῆπον ἐκείνην πάντοτε τὸ ἐν τῷ παραθύρῳ ἀνοφύρον ἀγγεῖον καὶ ἐκίνει ἐμφρακτικῶς τὴν κα-

φαλὴν προτοῦ νάρκησιν τὴν ἐωθινὴν του περιπάτου. Ἐν τῷ μεταξύ ὁ χρόνος παρήρχετο, καὶ ἡ τῆς ῥόζας ἀνάρρωσις προέβαινε ταχέως.

Ὁ Ὀλιβερ οὐδαμῶς ἐστενοχωρεῖτο, ἂν καὶ ἡ νῆστις ἔμενεν ἔτι διαρκῶς ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτῆς, καὶ δὲν ἐγίνοντο πλέον ἐσπερινοὶ περιπάτοι, ἐκ τῶν συντόμων ἐκδρομῶν μετὰ τοῦ κυρίου Μαιουλάη. Μετὰ μείζονος δὲ ζήλου ἐπωφελεῖτο τῶν μαθημάτων τοῦ γέροντος διδασκάλου του καὶ τὸσφ καλῶς εἰργάζετο, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐξεπλήσσετο διὰ τὴν ταχύτητα τῶν προόδων του. Περὶ τοιαῦτα δ' ἀσχολουμένη ἐπῆλθεν αὐτῷ ἀπροσδόκητόν τι καὶ τρομερὸν συμβεβηκός.

Τὸ μικρὸν δωμάτιον ἐν ᾧ συνείθιζε νὰ μελετᾷ ἔκειτο ἐν τῷ ἰσογειῷ, κατὰ τὸ ὕψιστον μέρος τῆς οἰκίας. Τὸ παράθυρον ἦτο πρὸς τὸ μέρος τοῦ κήπου, ἐκοσμεῖτο δὲ δι' ἰάσμων καὶ αἰγοκλήματος καὶ ἄλλων ἀναρριχτικῶν φυτῶν, κάλλιστα ἀναδιδόντων ἀρώματα. Ὁ κήπος συνεῖχετο διὰ μικρὰς θύρας μετὰ τινος λειβαδίου, οὗ πέραν ἐφάνητο ἕν δάσος. Πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο οὐδεμίαν ὑπῆρχε κατοικία, καὶ ἡ θεὰ ἐξετείνετο μακρὰν. Ἐραῖαν τινὰ ἐσπέραν, περὶ τὸ λυκόφως, ὁ Ὀλιβερ ἐκείνητο πλησίον τοῦ παραθύρου ἐκείνου, μελετῶν μετὰ προσοχῆς. Ἐμεινεν ἐπὶ τινὰ καιρὸν ἐσκυρμένον ἐπὶ τοῦ βιβλίου, ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν ἡμέραν ὁ καύσων ἦτο ὑπερβολικὸς, βαλμηδὸν κατελήφθη ὑπὸ ὕπνου.

Ἐπάρχει εἰδός τι νάρκης ἢ ὕπνου, λάθρα οὕτως εἰπεῖν καταλαμβάνοντος ἡμᾶς, καθ' ἣν, ἐν ᾧ τὸ σῶμα μένει ἀδρανές, ἡ ψυχὴ ἀντιλαμβάνεται ἀμυδρῶς τῶν γενομένων καὶ διατηρεῖ τὴν δύναμιν τοῦ νὰ περιπλανᾶται κατὰ τὸ δοκοῦν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον. Ἡ ἀκατανίκητος ἐκείνη νάρκη, ἡ ἐξάντλησις τῶν δυνάμεων, ἡ παραλίωσις τῆς βουλήσεως, καὶ ἡ ἐντελής ἀδυναμία πρὸς διεύθυνσιν τῶν ἡμετέρων σκέψεων καὶ κινήσεων, δύναται νὰ ἐνορασθῆ βεβαίως ὕπνος· ἀλλ' ὅμως διαρκούντος αὐτοῦ ἔχομεν συνείδησιν τῶν περὶ ἡμᾶς γενομένων, καὶ ἐν αὐτοῖς ἔτι τοῖς ὄνειροις ἡμῶν λόγοι πράγματι λεχθέντες, καὶ ἔχοι πραγματικοὶ ἐπίσης ἀναμίγνυνται αὐτοῖς καταλλήλως καὶ τεχνικῶς, καὶ τὸσφ καλῶς συγκρινᾶται ἡ φαντασία μετὰ τῆς πραγματικότητος, ὥστε ἀδύνατον καθίσταται ἡμῖν νὰ ποιήσωμεν διακρίσιν κατόπιν. Καὶ δὲν εἶναι τοῦτο μόνον τὸ παραδοξότερον φαινόμενον τῆς τοιαύτης στιγμιαίας νωκώσεως· ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας τυγχάνει, ὅτι ἐν ᾧ ἡ τε ὕπνος ἡμῶν καὶ ἡ ἀφῆ διατελοῦσιν ἐν παραλύσει, τὰ ὄνειρα καὶ αἱ ὑπὸ τῆς ἡμετέρας φαντασίας ἀναπαριστώμεναι ἀλλόλογοι σκηναὶ ὑφίστανται τὴν ἐπενέργειαν, τὴν ὑλικὴν ἐπενέργειαν τῆς σιωπηρᾶς πυρραίας πραγματικοῦ τινὸς ἀντικειμένου, ὑπερ δὲν εὐρίσκειτο πλησίον ἡμῶν καθ' ἣν στιγμὴν ἐκλείσασμεν τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ὑπερ οὐδὲ κἀν εἰχομεν κατὰ νοῦν προτοῦ νὰ κοιμηθῶμεν.

Ὁ Ὀλιβερ ἤσθη ἄνετο κάλλιστα ὅτι εὐρίσκειτο ἐν τῷ μικρῷ δωμάτιῳ του, ὅτι τὰ βιβλία του ἔκειντο πρὸ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ὅτι ἡ ἐσπερινὴ ἀγὰ ἔπνευεν ἡρέμα εἰς τὰ φύλλα τῶν κοσμούντων τὸ παράθυρον τοῦ ἀναρριχτικῶν φυτῶν· καὶ ὅμως ἦτο βεβηθισμένος εἰς ὕπνον. Αἰφνιδίως ἡ σκηνὴ μετεβλήθη, καὶ τῷ ἐφάνη ὅτι ἀνέπνευεν ἀέρα βαρὺν καὶ μεμιασμένον· καὶ μετὰ τρόμου ἠσθάνθη ὅτι εὐρίσκειτο αἰθίς ἐγκαθειρμένος ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἑρραίου καὶ εἶδε τὸν φρικώδη ἐκείνον γέροντα, ἐστηρογμένον εἰς τὴν συνήθη θέσιν καὶ δακτυλοδεικτοῦντα αὐτὴν, ταπεινῆ δὲ τῇ φωνῇ συνδιαλεγόμενον μετὰ τινος ἄλλου ἀνδρὸς παραπλεύρως αὐτοῦ καθήμενον καὶ ἔχοντος ἐστρακμμένα τὰ νῦτα πρὸς τὸ παιδίον. Ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσε τὸν Ἑρραίου λέγοντα ταῦτα·

«Σιωπῆ! φίλε μου· αὐτὸς εἶναι πραγματικῶς, δὲν ὑπάρχει καμία ἀμφιβολία· ἴτηγνίωμεν.

— Αὐτὸς! ἀπεκρίνατο ὁ ἔτερος. Καὶ ἡμποροῦσα νὰ ἀπατηθῶ ἐγώ; Καὶ ἂν χίλιοι διάβολοι ἐλάμβανον τὴν μορφήν του, καὶ αὐτὸς εὐρίσκειτο εἰς τὸ μέσον αὐτῶν, καὶ τι θὰ με ἔκαμνε νὰ τὸν ἀγνωρίσω εἰς τὴν στιγμὴν· καὶ θαμμένον νὰ ἦτον πονῆντα πῆχυν βαθεία, χίωρὶς κἀνὸν σημεῖον εἰς τὸν ἄβυσσον του, θὰ εἰξουρα νὰ σου εἰπῶ, ἐδῶ εἶναι θαμμένος. Μὴ φοβείσαι.»

Τοσοῦτο δὲ μίσητος ἀπέπεσον οἱ λόγοι τοῦ ἀνοφύρου ἐκείνου, ὥστε ἐκ τοῦ φρένου ὁ Ὀλιβερ ἐξύπνησεν, ἀναπηδήσας ἐντρομος.

Ἐψέστε θεὸς, πῶς τὸ αἷμα ὄλον συνέρρευσεν εἰς τὴν καρδίαν του καὶ τῷ ἔκοψε τὴν φωνὴν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ νὰ κινήθῃ! . . . Ἐκεῖ, ἐκεῖ πρὸς τὸ παράθυρον, πλησιαίτατα αὐτοῦ, τοσοῦτω πλησίον ὥστε ἠδύνατο νὰ τὸν ἐγγίσῃ διὰ τῆς χειρὸς, ἔστατο ὁ ἰουδαῖος παρατηρῶν τὸ δωμάτιον διὰ τῶν ὡς ὕψους ὀρθοκλιῶν του καὶ βασιλευσίων τὸ παιδίον· καὶ παραπλεύρως αὐτοῦ, ὡχρὸς ἐκ λύσεως ἢ ἐκ φόβου, ἡ ἐξ ἀμφοτέρων συγχρόνως, ἔτατο ὁ ἀγριοπρόσωπος ἐκεῖνος ἀνοφύρος, μετ' οὗ συνεκρούσθη ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ πανδοχείου.

Εἶδεν αὐτοὺς ἐπὶ μίαν μόνον στιγμὴν, καὶ ἠφανίσθησαν ὡς ἀστραπὴ. Ἀλλ' ἐκείνη τὴν ἀνεγνώρισαν· καὶ ὁ Ὀλιβερ ἐπίσης τὸς ἀνεγνώρισε κάλλιστα· ἡ φυσιογνωμία των τοσοῦτω σεβῶς ἦτο ἀποτετυπωμένη εἰς τὴν μνήμην του, ὥστε ἦτο ἐγκαταρριχθέν ἐπὶ μαρμαρέου, ὡπερ ἐκ γενετῆς νὰ εἶχεν ἀείποτε πρὸ ὀφθαλμῶν. Ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἔμεινεν ὡς ἀπολιθωθεὶς. Εἶτα ἐπήδησεν εἰς τὴν κλῆπον καὶ ἔρχετο πάση δυνάμει κραυγάζων καὶ ἐπικαλούμενος βοήθειαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΔ'

Ἀνοφύρος ἐκβάσει τοῦ συμβεβηκτός τοῦ Ὀλιβερ, καὶ ἐνδιαφέρουσα συνδυάσει τοῦ Ἑρραίου Μαιουλάη μετὰ τῆς ῥόζας.

Ὅτε οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐνοικούντες, ἀκούσαντες

τὰς κραυγὰς τοῦ Ὀλιβερ, προσέτρεξαν εἰς τὸν κλῆπον, εὗρον αὐτὸν ὡχρὸν καὶ τεταραγμένον, δακτυλοδεικτοῦντα δὲ τὸ μακρινὸν λειβαδίον καὶ μάλις δυνάμενον νὰ διακρούσῃ τὰς λέξεις: «Ὁ Ἑρραῖος! ὁ Ἑρραῖος!»

Ὁ κύριος Ἰζάιλις δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐνοήσῃ τί τοῦτο ἐσήμαινεν, ἀλλ' ὁ Ἑρραῖος Μαιουλάη, ὅστις εἶχεν ἀξυτέρων τὴν νόησιν καὶ εἶχε προηγουμένως μάθει πρὸς τῆς μητρὸς αὐτοῦ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ὀλιβερ, κατενόησε πάραυτα τί ἔτρεχε.

«Πρὸς ποῖον μέρος ἐτρέπη, ἠρώτησεν ἀρπᾶσας ῥόπαλόν τι, ὡπερ εὗρον ἐν τινι γωνίᾳ.

— Πρὸς ἐκεῖνο, ἀπεκρίθη ὁ Ὀλιβερ, δείξας τὴν ὁδὸν, ἣν ἠκολούθησαν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι. Τοὺς ἔχασα ἀπὸ τὰ μᾶτις μου πρὸ μιᾶς στιγμῆς.

— Τότε θὰ ἐκρόθησαν εἰς τὸ φέυμα! παρετήρησεν ὁ Ἑρραῖος· ἀκολούθησατέ με καὶ ἔργασθε ὅσον ἡμπορεῖτε πλησίον μου.»

Καὶ ταῦτα εἰπόν, ἀνερχομένη ἐν ἀκαρεῖ εἰς τὸν φραγμὸν καὶ μετὰ τοσαύτης ταχύτητος ἤρχισε νὰ τρέχῃ, ὥστε οἱ ἄλλοι μάλις καὶ μετὰ βίας ἠδύναντο νὰ τὸν ἀκολουθῶσι.

Ὁ Ἰζάιλις τὸν ἠκολούθησεν ὡς ἠδύνατο καὶ ὁ Ὀλιβερ ἐπίσης. Μετὰ παρελευσιν ἐνὸς ἢ δύο λεπτῶν τῆς ὥρας, ὁ κύριος Λόσμπεν, ὅστις κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐπέστρεφεν ἐκ περιπάτου, ἀνερχομένη τελευταῖος εἰς τὸν φραγμὸν, καὶ μετ' εὐκνησίας, ὅποιαν αὐθεὶς προσεδόκα παρ' αὐτοῦ, ἔτρεξεν ὀπισθεν τῶν, ἐρωτῶν διὰ κραυγῶν τί τρέχει.

Ἐτρεχον λοιπὸν οὕτω, μηδὲν ἰστάμενοι ἐν ἀναπνοῇσιν, μέχρι οὗ ὁ Ἑρραῖος, φθὰς εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ ἀγροῦ, ὑποδειχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ὀλιβερ, ἀνερέστησεν ἐπιμελῶς τὸ φέυμα καὶ παρακείμενόν τινα φραγμὸν· οὗ ἐπιωφεληθέντες οἱ ἄλλοι ἠδύνθησαν νὰ καταφθάσωσιν αὐτὸν, ὁ δ' Ὀλιβερ κατήρθησε νὰ φηγήθῃ τῷ κ. Λόσμπεν τὰ προκείμενα τὴν καταδίωξιν ἐκείνην αἴτια.

Ἦλθει ὅμως αἱ ἐρευνᾶι ἀπέδησαν κενὰ καὶ ἀκαρποῖ· οὐδὲ ἔχνη μάλιστα νωπὰ βημάτων ἠδυνήθησαν νὰ νενάρωσιν. Ἀνῆλθον εἰς τὴν κορυφὴν λαφίσκου, ὁπόθεν διεκρίνοντο πάντα τὰ ἐν τῇ πεδιάδι καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις εἰς τριῶν ἢ τεσσαρῶν μιλίων ἀπόστασιν· ἀριστερότερον, ἐν μέσῳ φάραγγος, ἐφάνητο τὸ χωρίον· ἀλλ' ὅπως ρηθῶσιν εἰς αὐτὸ οἱ δικώμενοι ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ διατρέξωσι μέγα διάστημα ἐν ἀνοικτῷ χώρῳ, ὡπερ ἦτο ἀδύνατον νὰ κατορθώσωσι τοσοῦτω ταχέως. Ἀπὸ τὸ ἀντίθετον μέρος εἰς τὸ ἄκρον τοῦ λειβαδίου ὑπῆρχε δάσος πυκνόν, ὅπου δὲν ἦτο δυνατόν νὰ κρυβῶσι διὰ τὸν αὐτὸν λόγον.

«Ἴσως τὸ εἶδες εἰς τὴν ὕπνον σου, Ὀλιβερ! εἶπεν ὁ Ἑρραῖος Μαιουλάη λαβὼν αὐτὸν κατὰ μέρος.

— Ὅχι, ὄχι! σὲρ, βεβαίως ὄχι, ἀπεκρίθη ὁ

Ὁλιβερ, φρίσσων ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῆς ἀποτροπαίου μορφῆς τοῦ ἀθλίου ἐκείνου γέροντος. Τὸς εἶδα πολὺ καλῶς, δὲν ἔχω καμμίαν ἀμφιβολίαν, τοὺς εἶδα καὶ τοὺς δύο, ὅπως σὰς βλέπω.

— Ποῖος ἦτο ὁ ἄλλος; ἠρώτησαν ταυτοχρόνως ὁ Ἑρρίκος καὶ ὁ κύριος Λόσμπερν.

— Ὁ ἴδιος ἄνθρωπος, μὲ τὸν ὅποιον σὰς εἶπα τί μου συνέβη εἰς τὸ πανδοχεῖον, εἶπεν ὁ Ὁλιβερ. Ἐκτυτάχθημεν ἐπὶ πολὺ ἀσκαραμυκτῆ, καὶ ἤμπορῶ μετὰ μεγάλης θετικότητος νὰ βεβαιώσω πῶς αὐτὸς εἶναι.

— Καὶ ἐτράβηξαν αὐτὸν τὸν δρόμον; ἠρώτησαν ὁ Ἑρρίκος εἰσαι βέβαιος;

— Ὅπως εἶμαι βέβαιος ὅτι ἦσαν εἰς τὸ παρὰ θυρον, ἀπεκρίθη ὁ Ὁλιβερ, δείξας τὸν χωρίζοντα τὸν κήπον ἀπὸ τοῦ λειβαδίου φραγμὸν ὁ ὑψηλὸς ἄνθρωπος ἐπέρασαν ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος, καὶ ὁ Ἑρρίκος ἔτρεξεν ὀλίγα βήματα δεξιᾶ καὶ ἐχώθη ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀνοιγμα.

Ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας τοῦ Ὁλιβερ, οὕτως ὁμιλοῦντος, ἀπετυπούτο καθαρὰ ἔκφρασις εὐλικρισίας, τοῦτο δὲ καλῶς παρετήρησαν ἀμφότεροι οἱ κύριοι προσέβλεψαν εἰς ἀλλήλους καὶ ἐφάνησαν μεγάλως εὐχαριστηθέντες διὰ τὴν ἀκρίθειαν τῶν λεπτομερειῶν ἄλλ' οὐδαμῶς οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ἔχνος τῶν φυγῶν ἀνεκαλύφθη. Τὸ χόρτον ἦτο ὑψηλόν, ἀλλ' ἐκεῖ μόνον ἐφαίνετο κατασκευασμένον, ὅπουθεν διήλθον οἱ διώκοντες. Αἱ ὄχθαι τοῦ βέβητος ἦσαν ἐξ ὑγρᾶς ἀργιλώδους γῆς, καὶ ἄρα οὐδαμῶς ἐπ' αὐτῆς ἐφαίνοντο ἀποτετυπωμένα ἴχνη ποδῶν.

«Παράδοξον πρᾶγμα! ἀνεφώνησεν ὁ Ἑρρίκος.

— Παράδοξον, ἀλήθεια! ἐπανέλαβεν ὁ ἰατρός. Καὶ αὐτὸς ὁ Μπλάδερ καὶ ὁ Ντάφ ἂν εὐρίσκοντο ἐδῶ θὰ ἔχονον τὰ πιασάλια των.»

Καίτοι ἄρα αἱ ἔρουναι ἀπέβησαν ἄκαρποι, ἐξηκολούθησαν ταύτας, μέχρις οὐ ἐπελοῦσα ἢ νῦξ ἠνάγκασεν αὐτοὺς νὰ παρατηρηθῶσι πάσης ἐλπίδος ἀνακαλύψεως. Ὁ Τζάιλς ἐστάλη εἰς τὰ διάφορα κρηπίδα τοῦ χωρίου, μαθὼν ἐν λεπτομερείᾳ πρῶτον παρὰ τοῦ Ὁλιβερ τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν δύο φυγῶν ἢ ἀναγνώρισις τοῦ Ἑρρίκου μάλιστα ἦτο εὐχερестаία, ἂν εὐρίσκετο πίνων ἐν κρηπίδι τινί. Ἀλλ' ὁ Τζάιλς ἐπανῆλθεν ἀπρακτος, μηδεμίαν κομίζων πληροφορίαν, δυναμένην νὰ διαρωτίσῃ τὸ μυστηριώδες ἐκεῖνο συμβεβηκός.

Τὴν ἐπαύριον ἐπανελήθησαν αἱ ἔρουναι, ἀλλ' ἄνευ κρείσσονος ἀποτελέσματος. Τὴν μελεπομένην δ' ἠμέραν ὁ Ὁλιβερ καὶ ὁ κύριος Μαιουλάη μετέβησαν εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς πλησίον πόλεως, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τοῦ νὰ ἴδωσιν ἢ μάθωσι τι σχετικὸν μὲ τὴν ὑπόθεσιν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπόπειρα αὕτη ἀπέβη ἄκαρπος. Μετὰ παρέλευσιν δὲ τινῶν ἡμερῶν τὸ πρᾶγμα ἤρχισε νὰ λησμονῆται, ὡς συχναίως συμβαίνει, ὅτε ἡ περιεργία, μὴ εὐρί-

σκουσα τροφήν ἐν νέαις περιπλοκαῖς καὶ ἐπισοδοῖς, σβέννυται ἀφ' ἑαυτῆς.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ ἀνάρρωσις τῆς Ῥόζας προέβαινε μετὰ μεγάλης ταχύτητος κατέλιπε τὸν κοιτῶνα αὐτῆς, ἠδύνατο νὰ ἐξέρχεται καὶ νὰ ἐξακολουθῇ διάγουσα τὸν πρότερον βίον, ἐνσπεύρουσα τὴν χαρὰν εἰς τὰς καρδίας πάντων.

Καίτοι ἄρα ἡ τοιαύτη εὐχάριστος μεταβολὴ ἐπενήργει προφανῶς ἐπὶ τοῦ περιστοιχιζόντος αὐτὴν μικροῦ οἰκογενειακοῦ κύκλου, καίτοι φαίνεται ἀσυνήθως καὶ γέλωτες ἀντήχουν καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ ἀγορίᾳ, ἐνίοτε ἄρα παρετηρητο μετὰ τῶν ἐνοικούντων, μηδ' αὐτῆς τῆς Ῥόζας ἐξακουμένης, ἀσυνήθως δυσθυμία καὶ βεβιασμένη συμπεριφορὰ, μὴ διακαθόντα τὴν προσοχὴν τοῦ Ὁλιβερ. Ἐπὶ ἄρας δλοκλήρους ἡ κυρία Μαιουλάη καὶ ὁ υἱὸς τῆς ἔμενον πολλάκις κατὰ κλισιοῦ, πολλάκις δὲ παρετηρήθη ὅτι ἡ Ῥόζα εἶχε κλαύσει. «Ὅτε δ' ὁ κύριος Λόσμπερν ὤρισεν τὴν ἡμέραν τῆς εἰς Ἰσέρτσου ἀναχωρήσεώς του, τὰ τοιαῦτα συμπτώματα ἐπολλαπλασιάσθησαν καὶ κατὰ δὴλον κατέστη ὅτι συνέβαινε τὸ ταράττον τὴν ἡσυχίαν τῆς νεανίδος καὶ τινος ἄλλου ἔτι.

Ἐπὶ τέλους προῖαν τινὰ, καὶ ἦν ἡ Ῥόζα εὐρίσκετο μόνη ἐν τῷ ἔρικτοριῶ, εἰσῆλθεν ὁ Ἑρρίκος Μαιουλάη καὶ ἐξητήσατο μετὰ τινος ἐνδοιασμοῦ τὴν ἄδειαν νὰ συνομιλήσῃ μετ' αὐτῆς ἐπὶ τινας στιγμὰς.

«Ῥόζα, δύο ἢ τρεῖς λέξεις ἀρκουσιν, εἶπεν ὁ νέος πλησιάζας τὸ κάθισμα αὐτοῦ πρὸς τὸ τῆς κόρης εἰξούρις ἤδη ὅτι ἔχω νὰ σοι εἶπω αἱ διακαέστεραι τῆς καρδίας μου ἐλπίδες δέν σοι εἶναι ἄγνωστοι, ἂν καὶ δὲν ἤκουσας αὐτὰς εἰσέτι ἀπὸ τοῦ στόματός μου.»

Ἰδοῦσα αὐτὸν εἰσελθόντα ἡ Ῥόζα ὠχρίασεν, ἀλλὰ τοῦτο προήρχετο ἴσως ἐκ τῆς προσφάτου ἀσθενείας αὐτῆς. Ἐγχαίρειται μόνον εἶτα κίψασα πρὸς τὰ πλησίον εὐρισκόμενα ἄνθη, ἀνέμενεν ἐν σιγῇ νὰ ἐξακολουθῆσῃ ὁ νέος.

«Νομίζω, . . . εἶπεν ὁ Ἑρρίκος, ὅτι . . . ἔπρεπε νὰ ἔχω ἀναχωρήσει ἤδη.

— Ναί, ἀπεκρίνατο ἡ Ῥόζα. Συγγνώμην διότι τοιοῦτοτρόπως σοὶ ὁμιλῶ, ἀλλ' ἐπεθύμουν πολὺ νὰ εἶχες ἀναχωρήσει.

— Μὲ ἔφερον ἐνταῦθα ὁ φόβος περὶ πρᾶγμα-τος ὀδυνηροτάτου καὶ φοικωδιστάτου, ἐξηκολούθησεν ὁ νέος, ὁ φόβος περὶ ἀπολείας τοῦ μόνου ὄντος, ἐν ᾧ συνεχέντραισα τοὺς πόθους μου πάντας, πάσας μου τὰς ἐλπίδας. Ἦσο ἐτοιμοθάνατος, κυμαινομένη μετὰ τῶν οὐρανῶν καὶ γῆς. Καὶ εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁσάκις ἡ ἀσθένεια προσβάλλῃ πρόσωπα νέα, ὠραία καὶ ἀγαθὰ, ἡ ἀσπίλος ψυχὴ των μετὰ πόθου ἀποβλέπει εἰς τὸν λαμπρὸν χωρὸν τῆς αἰωνίου ἀναπαύσεως εἶναι γνωστότατον δυστυχῶς, ὅτι τὰ κάλλιστα τῶν

ἐπὶ τῆς γῆς θερίζει ἐν τῇ ἀκμῇ αὐτῶν ὁ θάνατος.»

Δάκρυα ἔτρεχον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ἔρκμίας νεανίδος, ἀκουσούσης ταῦτα, ὅτε δ' ἐν τῶν δακρῶν ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ἄνθους πρὸς ὃ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἔλαμψεν ἐν τῷ πετάλῳ αὐτοῦ, ὅπερ ἐπὶ μάλλον ἐκάλυψε, ὅα ἔλεγε τις ὅτι ὑπῆρχε συγγένεια μετὰ τῶν δακρῶν ἐκείνων, δρόσου καρδίας νεαρᾶς καὶ ἀγνῆς, καὶ τῶν θελκτικωτέρων πλασματῶν τῆς φύσεως.

«Εἰς ἄγγελος, ἐξηκολούθησεν ὁ νέος μετὰ πάθους, ἐν πλάσμα ὠραίων καὶ οὐράνιων ὡς οἱ ἄγγελοι, ἐκυμαίνετο μετὰ τῶν ζωῆς καὶ θανάτου. Ὡ! τίς ἠδύνατο νὰ ἐλπίζῃ, ἐν ᾧ ὁ ἀπώτατος ἐκείνος κόσμος, ἡ ἀληθὴς πατρίς του, ἠνοίγετο πρὸ αὐτοῦ, τίς ἠδύνατο νὰ ἐλπίζῃ ὅτι ὅα ἐπανήρχετο ἵνα συμμερισθῇ τοὺς πόθους καὶ τὰς ὀδύνας τοῦ ἡμετέρου; Ἦ ἰδέα, Ῥόζα, ὅτι θὰ ἐξηφανίζεσθαι σκιὰ κενὴ, ἐγκυκαλίπουσα ἀνέλπιδας τοὺς ἐδῶ κάτω πάσχοντας καὶ περὶ ἔχοντες τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ θέσις σου εἶναι ἐν τῇ φεγγυβόλῳ ἐκείνῃ σφαίρᾳ, πρὸς ἣν τοσαῦτα προνομιοῦχα ὄντα εὐθὺς μετὰ τὴν γέννησίν των, ἢ κατὰ τὴν νεορὰν των ἡλικίαν ἀπέπεψαν, διὰ τὴν ὁδὸν τῆς στερήσεως, ἐπιλαθόμενοι τῶν παρηγόρων τούτων ἰδεῶν, νὰ δεώμεθα καθημερινῶς τῷ Θεῷ νὰ διατηρήσῃ τὴν Ῥόζαν εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἀπυθώρη εἰς τοὺς ἀγαπώντας αὐτήν. ἦσαν φρικταὶ βράσανοι, ὑπερβάλλουσαι τὰς ἀνθρωπίνους δυνάμεις καὶ τοιαύτας βρασάνους ὑφιστάμην νυχθημερόν καὶ ταῦτα, κατεχόμενος προσέτι ὑπὸ τοῦ ἀνεκφράστου φόβου καὶ τῆς ἐγώστεικῆς λύπης μὴ ἀποθάνῃς προτοῦ τοῦλάχιστον νὰ μάθῃς μετὰ πάσης λατρείας σὲ ἡγάπων ἤκουον ταῦτα διὰ νὰπολέσῃ τις τὰς φρένας. Διέφυγες τὸν κίνδυνον, αἱ δυνάμεις σοὶ ἐπανῆλθον βλάβηδην καὶ ἀνέκτησας τὴν ὑγιειαν. Σὲ εἶδον μετὰ χαρᾶς ἀνεκακλήτου μεταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. Ὡ! μὴ λέγε ὅτι ἐπεθύμεις νὰ μὴ εὐρισκόμεν ἐνταῦθα, διότι ἡ δοκιμασία αὕτη μὲ ἐβεβλίωσε.

— Τοιοῦτό τι δὲν ἠβελον νὰ εἶπω, ἀπεκρίνατο ἡ Ῥόζα κλαίονσα. Ἐπεθύμουν μόνον νὰ εἶχες ἀναχωρήσει ἤδη διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃς ἐργασόμενος πρὸς ἐπίτευξιν σκοποῦ μεγάλου καὶ εὐγενοῦς. . . . σκοποῦ ἀνταξίου σου.

— Δὲν ὑπάρχει σκοπὸς εὐγενέστερος, σκοπὸς μάλλον προσήκων εἰς ψυχὴν μεγάλην καὶ γενναίαν, ἢ ὁ ἀγὼν ὅπως καταστῶ ἕξις καρδίας ὡς ἡ ἰδική σου, εἶπεν ὁ νέος λαβὼν τὴν χεῖρα αὐτῆς. Ῥόζα, προσφιλὴς Ῥόζα, πολλὰ ἤδη ἔτη, παραπολλὰ σὲ ἀγαπῶ, καὶ ἐργάζομαι πρὸς κτήσιν ἀγαθῆς φήμης, ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐπιστρέψω μεθ' ὑπερπληθῆς πλησίον σου καὶ νὰ σοι εἶπω, ὅτι ἐπεξήτησα αὐτὴν μόνον ὅπως τὴν συμμερισθῶ μετὰ σοῦ. Ἦ στιγμὴ ἐκείνη δὲν ἐφύλασεν ἔτι. Ἀλλὰ καίτοι μὴ πραγματοποιήσας

ἔτι τὰ φιλόδοξα τῆς νεότητός μου ὄνειροπολήματα, ἔρχομαι ὅπως σοὶ προσφέρω καρδίαν ἀνήκουσαν εἰς σὲ πρὸ πολλοῦ, καὶ ἐναποθέσω τὴν τύχην μου εἰς τὰς χεῖράς σου.

— Ἦ διαγωγή σου ὑπῆρχε πάντοτε εὐγενῆς καὶ γενναία, εἶπεν ἡ Ῥόζα καταστέλλουσα τὴν σφοδρὰν αὐτῆς συγκίνησιν. Ἐὰν ἔχῃς τὴν πεποίθησιν, ὅτι οὔτε ἀναίσθητος, οὔτε ἀχάριστος εἶμαι, ἄκουσε τὴν ἀπάντησίν μου.

— Ὅα ἦναι ὅτι πρέπει νὰ προσπαθῶσαι νὰ καταστῶ ἕξις σοῦ. Δὲν ἔχει οὕτω, προσφιλὴς Ῥόζα;

— Ἦ πρέπει νὰ προσπαθῆσαι νὰ με λησμονήσῃς, ἀπεκρίνατο ἡ Ῥόζα νὰ με λησμονήσῃς οὐχ ὡς φίλην τῆς παιδικῆς σου ἡλικίας, Ἑρρίκος, τοῦτο θὰ μοι ἦτο πολὺ βρῶδ' ἀλλ' ὡς ἀντικείμενον τοῦ ἐρωτός σου. Ὁ κόσμος ἔχει πολλὰς καρδίας ἀνταξίας σοῦ. Μετάβαλε μόνον τὴν φῶσιν τοῦ αἰσθηματός σου, καὶ ἔσονται στενωπάτα, εὐλικρινεστάτα, πιστοτάτα φίλη σου.

Ἦπηκολούθησαν στιγμῆς τινες σιγῆς, καθ' ἃς ἡ Ῥόζα κρῖψασα διὰ τῆς χεῖρός τὸ πρόσωπον, ἀφῆκε νὰ βεβύσῃν ἐλευθέρως τὰ δάκρυά της. Ὁ Ἑρρίκος ἐξηκολούθει κρατῶν τὴν ἑτέραν χεῖρα.

«Καὶ ποῖοι λόγοι, Ῥόζα, ἠρώτησεν οὗτος ἐπὶ τέλους ταπεινῇ τῇ φωνῇ, ποῖοι λόγοι σὲ παρακίνησαν νὰ λάβῃς τοιαύτην ἀπόφασιν; μοὶ ἐπιτρέπεται νὰ σ' ἐρωτήσω;

— Βχέεις δικαίωμα νὰ τοὺς γνωρίσῃς, ἀπεκρίνατο ἡ Ῥόζα, οὐδὲν ἔχεις νὰ εἶπῃς δυνάμενον νὰ κλονίσῃ τὴν ἀπόφασίν μου. Εἶναι καθῆκον ἕπερ πρέπει νὰ ἐκπληρώσῃ, καθῆκον ὀφειλόμενον εἰς ἄλλους καὶ εἰς ἐμὲ αὐτήν.

— Εἰς σὲ αὐτήν;

— Ναί, Ἑρρίκος. Καθῆκον ἔχω πρὸς ἐμαυτὴν, ἐγὼ κόρη πτωχῆ, ἄνευ περιουσίας καὶ φίλων, μὲ ὄνομα κληιδωμένον, νὰ μὴ παράσω λαθῶν εἰς τὸν κόσμον ἵνα πιστεύσῃ ὅτι ἐξεμεταλλεύθη τὴν πρώτην σου ὁρμὴν, ὅπως διὰ τοῦ γάμου μου παρακωλύσω τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὑψηλῶν σου σχεδίων καὶ ἐλπίδων. Καθῆκον ἔχω πρὸς σὲ καὶ τοὺς συγγενεῖς σου νὰ σ' ἐμπαδίσω, ἵνα μὴ ἐν τῇ ὁρμῇ τῆς μεγалоψυχίας σου παρεμβάλης προσκόμματα εἰς τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἐπιτυχίαν σου.

— Ἐὰν τὰ αἰσθηματά σου συμφωνοῦσι μὲ τὸ παρὰ σοῦ λεγόμενον καθῆκον. . . ἤρχισε νὰ λέγῃ ὁ Ἑρρίκος.

— Δὲν συμφωνοῦσιν, ἀπεκρίνατο ἡ Ῥόζα ἐρυθριῶσα.

— Τότε συμμερίζεσαι τὸν ἐρωτὰ μου; ἠρώτησεν ὁ Ἑρρίκος. Εἰπέ μοι αὐτὸ μόνον, Ῥόζα, ἵνα μόνον λόγον, δυνάμενον νὰ μετριάσῃ τὴν τικρὴν τῆς τελευταίας διαφεύσεως τῶν ἐλπίδων μου.

— Ἐὰν ἠδύναμην νὰ το κάμω χωρὶς νὰ πα-

ραβδάλωφ εκείνον, θνήσκει, ἀπεκρίνεται ἡ 'Ρόζα, ὁά...

— Ὁ ἐδέχσα τὴν ὁμολογίαν τοῦ αἰσθημα- τός μου μὲ διάφορον τρόπον, ὑπολαβὼν εἶπε μετὰ ζωηρότητος ὁ 'Ερρίκος, μὴ μοι ἀποκρί- πτης τοῦλάχιστον αὐτὸ, 'Ρόζα.

— 'Ισως, εἶπεν ἡ 'Ρόζα. Ἀλλὰ διὰ τί, προ- σέθηκεν ἀπυρόρασα τὴν χεῖρα αὐτῆς, διὰ τί νὰ παρατεινώμεν τὴν δυσάρεστον ταύτην συνδιά- λεξιν; δυσάρεστον εἰς ἐμὲ πρὸ πάντων, καίτοι καὶ μόνον ἀναμιμνησκόμενα ταύτην θὰ θεωρῶ ἑμαυτὴν εὐδαίμονα. Διότι εὐδαιμονίαν λογίζω, τὸ νὰ γινώσκω ὅποιας τιμῆς ἀξίαν μ' ἔκρινες, πᾶς δὲ νέος θριάμβός σου ἐν τῷ βίῳ, ὁά κρα- τῦν τὴν σταθερότητά μου καὶ τὸ ὕψος μου. Χαῖρε, 'Ερρίκε. Διότι οὐδέποτε πλέον θὰ συναν- τηθῶμεν, ὡς συνητήθημεν νῦν διατελέσωμεν ἐν τῷ μέλλοντι ἐπὶ μακρὸν καὶ εὐτυχῶς συνηνω- μένοι διὰ θεσμῶν ἄλλων ἢ τῶν ὑποτιθεμένων διὰ τῆς παρουσίας συνδιαλέξεως' εἶπε δὲ αἱ θερ- μαὶ δεήσεις καρδίας εὐθείας καὶ ἀγαπῶσης νὰ ἐπισύρῳσιν ἐπὶ σοῦ τὴν εὐλογίαν τοῦ οὐρανοῦ!

— Μίαν λέξιν ἔτι, 'Ρόζα, εἶπεν ὁ 'Ερρίκος. Εἰπέ μοι σὺ αὐτὰ καθάρτερον τοὺς λόγους οὐ- τισες σὲ πικραίνουσιν. Ἐπεθύμουν νὰ τοὺς ἀ- κόουσα ἐκ τοῦ στόματός σου.

— Τὸ μέλλον σου εἶναι εὐρὸ καὶ εὐδαίμον, ἀπεκρίνατο ἡ 'Ρόζα μετὰ σταθερότητος. Διὰ τῶν ἐξόχων πλεονεκτημάτων σου καὶ τῆ βοήθειᾳ κραταιῶν προστατῶν δύνασαι νὰ ἐπιδιώξῃς καὶ τὰς ὑψίστας τῶν τιμῶν, εἰς ἃς δύναται τις νὰ- νέλθῃ ἐν τῷ δημοσίῳ βίῳ. Ἀλλ' οἱ προστάται ἐκείνοι εἰσὶν ὑπερόπται, ἐγὼ δὲ οὐδὲν στέργω νὰ πλησιάσω ἀνθρώπους, οἵτινες θὰ περιεφρό- νουν τὴν μητέρα, ἥτις μὲ ἐγέννησεν, οὐδὲ ἐπι- θυμῶ ποσῶς νὰ γίνω ἀφορμὴ κακολογιῶν κατὰ τοῦ υἱοῦ ἐκείνης, ἥτις ἐπέχει παρ' ἐμοὶ θέσιν μητρός. Ἐνὶ λόγῳ, προσέθηκεν ἡ νεάνις ἀπο- στρέψασα τὴν κεφαλὴν, διότι ἠσθάνετο ὅτι ἔ- χανε τὸ ὕψος τῆς, τὸ ὄνομά μου φέρει μίαν τῶν κηλίδων ἐκείνων, τὰς ὁποίας ὁ κόσμος ἐ- πικρίπτει ἐπὶ ἀθῶων κεφαλῶν' δὲν θέλω δὲ νὰ ἐπιρριφθῇ καὶ ἐπὶ ἄλλου' μόνη ἐγὼ πρέπει νὰ φέρω τὴν μομφὴν ταύτην.

— Ἀκόμη μίαν λέξιν, 'Ρόζα, προσεμίλησεν ἡ 'Ρό- ζα! μίαν μόνον λέξιν, εἶπεν ὁ 'Ερρίκος, πρὸς τὸν πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῆς. Ἐὰν δὲν εὐρισκόμεν εἰς θέσιν, ἢν ὁ κόσμος ἀποκαλεῖ εὐτυχίᾳ, ἐὰν ἐπε- φυλάσσετό μοι βίος ἡρεμῶς καὶ σκοτεινός, ἐὰν ἦμην πένης καὶ ἀσθενῆς, ἐστερημένος φίλων, ὁά μ' ἀπεμάκρυνες ἀπὸ σοῦ; Μήπως ἡ προσδοκία πλοῦτος καὶ τιμῶν, ἡ πραγματοποιουμένη ἴσως ὑπὲρ ἐμοῦ, σοὶ διεγείρει τοὺς τοιοῦτους ἐ- λέγχους περὶ τῆς γεννήσεώς σου;

— Μὴ μ' ἐξαναγκάζῃς νὰ ἀποκριθῶ εἰς τὴν ἐ- ρώτησιν ταύτην, ὑπολαβούσα εἶπεν ἡ 'Ρόζα. Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι τοῦτο καὶ δὲν εἶναι καλὸν νὰ

ἐπιμένετε περὶ αὐτοῦ.

— Ἐὰν ἡ ἀπάντησίς σου εἶναι τοιαύτη, δ- ποῖαν ταλμῶ νὰ ἐλπίζω, εἶπεν ὁ 'Ερρίκος, θὰ ἐ- πιχύσῃ ἀκτῖνα φωτὸς ἐπὶ τοῦ βίου μου. Το- σοῦτῳ ἀσήμενον πρᾶγμα θεωρεῖς λοιπόν, τὸ νὰ καταστήσῃς δι' ὀλίγων μόνων λέξεων εὐτυχῆ τὸν ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἀγαπώντά σε; Ὁ 'Ρόζα! ἐν ὀνόματι τῆς φλογερᾶς καὶ διαρκοῦς ἀγάπης μου, ἐν ὀνόματι τῶν ὄσων διὰ σὲ ὑπέφερον καὶ τῶν ὄσων μὲ καταδικάζεις νὰ ὑποφέρω εἰς τὴ ἐξῆς, σὲ ἐξορκίζω, ἀποκρίθητι μόνον εἰς τὴν ἐ- ρώτησιν ταύτην.

— Ἔστω! εἶπεν ἡ 'Ρόζα' ἐὰν ἡ τύχη σου ἦτο διάφορος, καὶ ἐν μάλιστα εἰσθε καὶ ὀλί- γον, — ἀλλ' ὄχι τόσον πολὺ, — ἀνὰ τέρους μου, ἐὰν ἐκολακευόμεν νὰ πιστεύω ὅτι ὁά σοι ἐχρησί- μευον βοηθός καὶ στήριγμα ἐν ταῖς δυσχερεῖαις βίου ἡρέμου καὶ μονήρους, ἀλλ' οὐχὶ ἐν ταῖς πομπαῖς καὶ τοῖς μεγαλείοις τοῦ κόσμου, δὲν θὰ κατεδικάζον ἑμαυτὴν εἰς τοιαύτην δοκιμα- σίαν. Εἴμαι καὶ νῦν εὐτυχῆς, πολὺ εὐτυχῆς' ἀλλὰ τότε, σοὶ ὁμολογῶ, 'Ερρίκε, θὰ ἦμην ἔτι εὐτυχαστέρα.»

Ποιοῦσα τὴν ὁμολογίαν ταύτην ἡ 'Ρόζα ἀνε- μνήσθη ἐλπίδων διαψευθεισῶν, καὶ ἔχυσεν ἄ- φθονα δάκρυα, ἀνακουφίσαντα αὐτήν.

«Ἄδυνατῶ νὰ κατανικήσω τὴν ἀδυναμίαν ταύτην, καὶ τοῦτο μ' ἐνισχύῃ ἔτι μάλλον εἰς τὴν ἀπόφασίν μου, εἶπεν ἡ 'Ρόζα, τείνασα αὐτῇ τὴν χεῖρα. Νῦν πρέπει ἀφεύκτως νὰ χωρισθῶμεν.

— Μίαν ὑπόσχεσιν σοὶ ζητῶ, εἶπεν ὁ 'Ερρί- κος. Μίαν φορὰν, μίαν μόνον ἔτι φορὰν, ἐντὸς ἐνός ἔτους ἢ ἴσως πολλῶ ἐνωρίτερον, ἀνάγκη νὰ συνομιλήσωμεν περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος' διὰ τελευταίαν φορὰν.

— Νὰ μὴ ἐπιμένῃς ὅπως μὲ μεταπέισης, ἀ- πεκρίνατο ἡ 'Ρόζα μελαγχολικῶς μειδιάσασα' μάταιος ὁ κόπος.

— Ὅχι, εἶπεν ὁ 'Ερρίκος, ἃς μοι ἐπαναλά- βῃς τὰ αὐτὰ, θὰ τὰ ἐπαναλάβῃς ὀριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως. Ὅα καταθέσω εἰς τοὺς πόδας σου τὴν θέσιν μου καὶ τὴν περιουσίαν, ἐν δ' ἐμμέ- νῃς εἰς τὴν ἀπόφασίν σου οὐδὲ διὰ λόγων οὐδὲ δι' ἔργων ὀλοποιεῖσθαι νὰ σε μεταπέισω.

— Ἔστω, ἀπήντησεν ἡ 'Ρόζα' ὁά ἦναι τοῦτο μίαν ἔτι ὀδυνηρὰ δοκιμασία καὶ ἀπὸ τοῦδε θὰ προπαρασκευασθῶ ὅπως ὑπομείνω αὐτήν.»

Ἔπειθεν αὐτῷ καὶ αὐτὸς τὴν χεῖρα. Ἀλλ' ὁ νέος ἐθλίψεν αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας του, τὴν ἠσπά- σθη εἰς τὸ μέτωπον καὶ ἐξῆλθε μετὰ σπουδῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕ'

Πολὸν σύντομον κεφάλαιον, ὑπερ ἂν καὶ θὰ φανῇ ἴσως ἐλάχιστον ἐν ἔργῳ ἐνδιαφέρον, ἀ- νάρκη ὅμως γὰρ ἀναγνωσθῆ, ὡς συμπεληροῦν τὸ προηγουμένον καὶ ἐπιτελοῦν ἕτερον ἐκ τῶν ἐπομένων.

«Ὅστε λοιπὸν ἀπεφασίσατε νὰ με συνοδεύ-

απτε σήμερον εἰς τὸ ταξιδεῖόν μου; εἶπεν ὁ ἱα- τρός, ὅτε ὁ 'Ερρίκος Μαιουλάη εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐστιατόριον' ἀλλ' ὅμως δὲν διατηρεῖτε τὴν αὐ- τὴν γνώμην ἐπὶ μίαν κατὰ συνέχειαν ὥραν.

— Ἐλπίζω ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θ' ἀλλάξῃτε παρὶ ἐμοῦ ἰδέαν, ἀπεκρίνατο ὁ 'Ερρίκος, ἐρυθρῶσας ἄνευ λόγου τινός.

— Ἐύχομαι νὰ συμβῇ τὸ τοιοῦτον, εἶπεν ὁ ἱατρός, ὁμολογῶ ὅμως ὅτι μοὶ φαίνεται δύσκο- λον. Χθὲς ἀκόμη τὸ πρωτὸ εἶχετε τὸ σχέδιον νὰ μείνετε ἐδῶ, καὶ νὰ συνοδεύσητε ὡς καλὸς υἱὸς τὴν μητέρα σας εἰς τὰ θαλάσσια λουτρά. Τὸ μεσημέρι μοῦ ἀναγγέλλετε, ὅτι θὰ μοι κάμητε τὴν τιμὴν νὰ με συνοδεύσητε μέχρι Τσέρτου, με- ταβαίνοντες εἰς Λονδίνον, καὶ τὴν ἑσπέραν μὲ βιάζεστε μυστηριωδῶς νὰ ἀναχωρήσω προτοῦ ἐξυ- πνήσωσιν αἱ κυρίαι' ἐκ τούτου προκύπτει ὅτι ὁ μικρὸς Ὀλιβερ μὲνε ἐκεῖ, καρφωμένος πλησίον τοῦ προγεύματός του, ἐντὶ νὰ τρέξῃ εἰς τὰ λει- βάδια, ἀναζητῶν ἄνθη καὶ βοτάνιας. Αὐτὰ δὲν εἶναι καλὰ πράγματα, ἢ ὄχι, Ὀλιβερ;

— Πολὺ θὰ ἐλυπούμην, σὲρ, ἐν δὲν εὐρισκί- μην κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναχωρήσεως ὑμῶν καὶ τοῦ κυρίου Μαιουλάη.

— Εἶσαι ἀξιόλογον παιδί, εἶπεν ὁ ἱατρός' νὰ ἔλθῃς νὰ μ' εὕρῃς κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν σας. Ἄς ὀμιλήσωμεν σπουδαίως, 'Ερρίκε. Μήπως ἔνεκα συνεννοήσεως τινος μὲ ταῖς μεγάλας περρούκαις ἀπεραιοῦσας τὸσον αἰφνιδίως νὰ ἀναχωρήσῃτε;

— Αἱ μεγάλα περρούκαι, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ 'Ερρίκος, καὶ θὰ συμπεριλαμβάνετε βεβαίως εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην καὶ τὸν θεῖόν μου, τὸν σπουδαιότερον πάντων, εἰς οὐδεμίαν συνεννόη- σιν ἤλθον μετ' ἐμοῦ ἀφ' ὅτου εὐρισκόμεναι ἐν- ταῦθα, μὴδὲ συμβῶν τι ἀπρόσπτον φαίνεται πι- θανόν ὅτι ὁά καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν ταχειάν μου ἐπάνωθεν.

— Εἶσθε ὀλίγον κατεργάρας, εἶπεν ὁ ἱατρός, ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἐμποδίζει τὸ νὰ ἐπιθυμῶσιν αὐ- τοὶ νὰ σας εἰσαγάγωσιν εἰς τὸ Κοινοβούλιον κατὰ τὰς πρὸ τῶν Χριστουγέννων ἐκλογάς' ἢ δὲ ἀστα- σία τῶν διαθέσεων καὶ τὸ εὐμετάβλητον τοῦ χαρακτῆρος, ἅτινα σὰς διακρίνουσιν, εἰσὶ προ- σόντα ἀνεκτίμητα διὰ τὸν δημόσιον βίον.»

Ὁ 'Ερρίκος Μαιουλάη ἠδύνατο νὰ προσθήσῃ εἰς τὸν ἀνωτέρω βραχὺν διάλογον μερικὰς παρατη- ρήσεις, αἵτινες ὅμως οὐδὲν ὄλεον ὁά μετέβαλον τὰς σκέψεις τοῦ ἱατροῦ. Ἠρέσθη λοιπὸν νὰ εἴπῃ μόνον «Ὅα ἴδωμεν» καὶ δὲν ἐνέμεινε πλεονέτερον ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου. Μετ' ὀλίγον ἡ ταχυ- δρομικὴ ἄμαξα ἔστη πρὸ τῆς θύρας, ὁ Τζάιλς ἦλθε νὰ ἐτοιμάσῃ τὰς ἀποσκευάς, ὁ δὲ ἱατρός ἐξῆλθε μετὰ σπουδῆς ὅπως ἐπιβλέψῃ εἰς τὴν ἐ- τοιμασίαν τῶν τοῦ ταξειδίου.

«Ὀλιβερ, εἶπεν ὁ 'Ερρίκος Μαιουλάη ταπεινῇ τῇ φωνῇ, ἔχω κά τι νὰ σοὶ εἴπω.»

Ὁ Ὀλιβερ ἐπλησίασεν εἰς τὸ βῆλος τοῦ πα-

ραθῆρου, ὁπόθεν ἐνευσεν αὐτῷ ὁ κύριος Μαιουλάη, καὶ μεγάλως ἐξεπλάγη ἰδὼν αὐτὸν κατηφῆ καὶ ἀνήσυχον.

«Εἶσαι μοὶ φαίνεται τῶρα εἰς κατάστασιν νὰ γράφῃς καλὰ, εἶπεν ὁ 'Ερρίκος λαβὼν τὸν βρα- χίονα αὐτοῦ.

— Ἐλπίζω, σὲρ, ἀπεκρίθη ὁ Ὀλιβερ

— Ὁ ἀργήσιον νὰ ἐπανέλθω καὶ ἐπεθύμουν νὰ μοὶ γράφῃς ἅπαξ κατὰ δεκαπενθημερίαν, τὴν δευτέραν, εἰς Λονδίνον. Τὸ κάμνεις; εἶπεν ὁ κύριος Μαιουλάη.

— Μετὰ χαρᾶς, σὲρ, ὁά το κάμω! ἀνεφώνη- σεν ὁ Ὀλιβερ, καταγοντευθεὶς ἐκ τῆς προτά- σεως.

— Ἐπεθύμουν νὰ μανθάνω τί κάμνει ἡ μή- τηρ μου καὶ ἡ μίς Μαιουλάη, εἶπεν ὁ νέος, καὶ ἠμπορεῖς νὰ γερμίζῃς τὰ γράμματα σου μὲ λε- πτημερείας περὶ τῶν περιπάτων τοῦς ὁποίους κά- μνετε, περὶ τῶν ὀμιλιῶν σας, καὶ νὰ μοὶ γράφῃς ἂν ἢ... ἂν αἱ κυρίαι εὐρίσκωνται καλὰ εἰς τὴν υγίειάν των καὶ φθίνονται εὐχαριστημέναι. Μὲ ἐννοεῖς;

— Κἀλλιστα, σὲρ, ἀπεκρίθη ὁ Ὀλιβερ.

— Ἐπεθύμουν προσέτι νὰ μὴ κάμῃς εἰς αὐ- τὰς λόγον περὶ τούτου, εἶπεν ὁ 'Ερρίκος τονί- ζων τὰς λέξεις' διότι πιθανόν ἡ μήτηρ σου τότε θὰ λαμβάνῃ τὸν κόπον νὰ μοὶ γράφῃ συχνότερα, ὑπερ ὁά τὴν κουράζῃ πολὺ' ἃς μὲν λοιπὸν τοῦτο μυστικῶν μεταξὺ σοῦ καὶ ἐμοῦ, καὶ ἐνθυμοῦ νὰ με πληροφορῆς περὶ πάντων.»

Ὁ Ὀλιβερ, ὑπερήφανος διὰ τὴν σπουδαί- οτητα τῆς ἀναθεθείσης αὐτῷ ἐργασίας, ὑπεσχεθῆ ὅτι θὰ ἔχε μίαν καὶ ὅτι θὰ διαβιβάξῃ τακτι- κώτατα καὶ ἀνελλιπῶς πᾶσαν πληροφορίαν. Ὁ δὲ κύριος Μαιουλάη τὸν ἀπεχαιρέτισε, διαβεβαιῶν αὐτὸν ὅτι ὁά τον ἔχη ὑπὸ τὴν προστασίαν του.

Ὁ ἱατρός εὐρίσκατο ἤδη ἐν τῇ ἀμάξῃ, ὁ δὲ Τζάιλς, ὅστις ἐμελλε νὰ μείνῃ ἐν τῇ ἐξοχῇ, εἶχε τὴν χεῖρα ἐν τῇ θυρίδι τῆς ἀμάξης, ἵνα κρατῇ αὐτὴν ἀνοικτήν' αἱ θεράπειαι ἐθεώρουν ἐκ τοῦ κήπου. Ὁ 'Ερρίκος ἔριψεν ἀκαριαίον βλέμμα εἰς τὸ παράθυρον, ὅπερ ἐνδιέφερον αὐτὸν, καὶ ἐ- πῆδησεν εἰς τὴν ἄμαξαν.

«Ἐμπρός! εἶπεν ἡ ἀμαξᾶ, εἰς τὰ τέσσαρα!

«Ὅσω γρηγόρηρα ἠμπορεῖς! Ἄς σκάσουν τῆλογα!

— Ἐ, εἰ! ἀνεκραύγασεν ὁ ἱατρός, καὶ κατα- βιβάσας ἐν τάχει τὴν ἔμπροσθεν ὕελον, ἐφό- ναξεν εἰς τὸν ἠνίοχον: Ἐγὼ δὲν ἔχω διόλου ὀ- ρεξίν νὰ τρέξω εἰς τὰ τέσσαρα, οὔτε νὰ σκάσω τὰ ἄλογα' ἀκούεις; δὲν μοὶ ἀρέσει αὐτό.»

Ἡ ἄμαξα ἀπῆλθε μετὰ ταχύτητος καὶ ἐντὸς μικροῦ ἀπεκρίθη ἐντὸς νεφῶν κοινοροῦ' ὅτε μὲν δὲν ἐβλεπον οἱ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτὴν παντάπα- σιν, ὅτε δ' ἀνεφάνετο πάλιν, κατὰ τὰς ἀνωμα- λίας τοῦ ἐδάφους. Τέλος καὶ ἡ ἄμαξα καὶ τὰ νέφη τοῦ κοινοροῦ ἐξιφανίσθησαν.

Ἀλλ' ὑπῆρχε τις, ὅστις ἐθεώρει ἔτι καὶ εἰχ

τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους πρὸς τὸ μέρος τῆς διεπιθύσεως τῆς ἀμάξης. Ὅπισθεν τοῦ λευκοῦ παραπετάσματος τοῦ ἀποκρύφοντο αὐτὴν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Ἡρόκου, ὅποτε οὗτος ἤγειρε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸ παράθυρον, ἐκάθητο ἡ Ῥόζα ἀκίνητος.

«Φαίνεται εὐτυχῆς, εἶπεν ἐπὶ τέλους· ἐφοβήθη ὄν πρὸς στιγμὴν μὴ τῷ συμβῆ τὸ ἐναντίον, ἀλλ' ἠπατήθην. Καὶ χαίρω διὰ τοῦτο πολὺ, παραπολύ.»

Καὶ ἡ χαρὰ ἐπιφέρει δάκρυα, καθὼς καὶ ἡ λύπη· ἀλλ' ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἔχυσεν ἡ Ῥόζα, καθήμενη σίνουσι καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἔχουσα πρὸς τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν πάντοτε, ἐφαίνοντο μᾶλλον λύπης ἢ χαρᾶς δάκρυα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΣ'

Ἐν ᾧ ὁ ἀναγνώστης, ἐν θελήσει νῦν ἀνατρέξῃ εἰς τὸ ΚΓ' κεφάλαιον, εὐρήσει ἀντιθεσὶν οὐχὶ σκαλίαν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ συζυγικοῦ βίου.

Ὁ κύριος Μπάμμυλ ἐκάθητο ἐν τῷ δωμάτιῳ του ἐν τῷ πτωχοκομείῳ βλέπων ἀτενῶς ὅτε μὲν τὴν ἐστίαν, ἐν ᾗ ἔθερος ὄντος δὲν ἔκαίε πῦρ, ὅτε δὲ χαρτίνην μισοπαγίδα ἐκ τῆς στέγης ἐξηρτημένην, καὶ περὶ ἣν ἀμέριμνος καὶ μηδὲλως ὑποπτεύουσαι ὅτι σπεύδουσιν εἰς τὸν ἴδιον ἔλεθρον περιπίπταντο ἀθρόα σμήνη μυιῶν. Βλέπων τὰ ἐντομα ὁ κύριος Μπάμμυλ ἀνεστῆναζε καὶ κατήφεια ἐπεχόθη ἐπὶ τοῦ προσώπου του· ἦτο βεβηθισμένος εἰς συλλογισμοὺς καὶ πιθανῶς ἢ ἕκα τῶν εἰς τὴν παγίδα συλλαμβανόμενων μυιῶν ἀνεμίμησεν αὐτῷ ὕλιθεράν τινα περίστασιν τοῦ βίου του.

Ἐκτὸς ὅμως τῆς κατηφείας τοῦ κυρίου Μπάμμυλ, καὶ ἄλλα πολλὰ σημεῖα ἐλύπουν πάντα παρατηροῦντα αὐτὸν, δεικνύοντα ὅτι μεγάλην ὕπνοσιν μεταβολὴν. Ποῦ τὸ κροσσιστὸν ἐνδυμα καὶ ὁ τρίκωχος πῖλος; Καὶ ἔφερε μὲν κοντάς ἀναξυρίδας καὶ μελαινας μαλλίνους περικνημίδας, καὶ ὁ ἐπενδύτης του εἶχε πλατέα κράσπεδα· ἀλλ' ὁποῖα διαφορὰ μεταξὺ τούτων καὶ τῆς παλαιᾶς στολῆς τοῦ ἐνοριακοῦ κλητῆρος! Τὸν μεγαλοπρεπῆ τρίκωχον ἀντικατέστησε κοινὸς, στρογγύλος πῖλος. Ὁ κύριος Μπάμμυλ δὲν ἦτο πλέον κλητῆρ.

Ἐπάρχουσι κοινωνικαὶ τινες θέσεις, εἰς αἷς, ἐκτὸς τῶν ὑλικῶν πλεονεκτημάτων, πρὸς θετον παρέχει σπουδαιότητα καὶ ἡ κατάλληλος στολή. Οἱ στρατάρχαι ἔχουσιν ἴδιαν στολὴν, οἱ ἐπίσκοποι τὸ ἐγκόλιόν των, οἱ δικασταὶ τὴν φονάκην των καὶ οἱ ἐνοριακοὶ κλητῆρες τὸν τρίκωχον πῖλον. Ἀπεκδυόμενος ὁ στρατάρχης τῆς στολῆς αὐτοῦ καὶ ὁ ἐνοριακὸς κλητῆρ τοῦ τρίκωχου πῖλου καὶ τοῦ εὐκαρῆφου ἐπενδύτου, ἀπομένουσιν ἑθνηρωποι κοινὰ ὡς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους. Τὸ ἀξίωμα, ἔστι δ' ὅτε καὶ ἡ ἀγιότης, ἐξήρτηνται ἐκ τοῦ ἐνδύματος, πλέον ἢ ὅσον

πολλοὶ ὑποθέτουσι, καὶ ἀφαιρεθέντος τοῦ ἐνδύματος ἐκλείπουσι καὶ ταῦτα.

Ὁ κύριος Μπάμμυλ εἶχε συζευχθῆ μετὰ τῆς κυρίας Κόρνυ, καὶ εἶχε διορισθῆ ἐπιστάτης τοῦ πτωχοκομείου· τὰ καθήκοντα ἐνοριακοῦ κλητῆρος ἀνετέθεισαν εἰς ἕτερον, κληρονομήσαντα καὶ τρίκωχον πῖλον καὶ στολὴν καὶ βύβδον, τὰ τρία ταῦτα ἐμβλήματα τοῦ ἀξιώματος.

«Λύριον σφαλοῦν δύο μῆνες ἀπὸ τότε! ἀνεφώνησε στένων ὁ κύριος Μπάμμυλ. Μοῦ φαίνεται ὡς νὰ ἐπέρασεν ἕνας αἰὼνας!»

Καὶ ἠδύνατό τις μὲν νὰ ἐκλάθῃ τοὺς λόγους τοῦ κυρίου Μπάμμυλ ὡς σημαίνοντας ὅτι κατὰ τὸ βραχὺ ἐκείνο δίμηνον χρονικὸν διάστημα διήλθεν ὀλόκληρον αἰῶνα εὐδαιμονίας, ἀλλ' ὁ γεναγμὸς... ὁ στεναγμὸς ἐκείνος πολλὰ ἐσήμαινε.

Ἐπιωλήθηκα, ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Μπάμμυλ, ἐπιωλήθηκα διὰ μισθὸν ντουζίνα ἀσημοκούταλα, δι' ὀλίγα πρόττυχα ἐπιπλα καὶ διὰ εἴκοσι λίρες σερλίνες μετρητᾶ. Πολὺ φθηνά, ἀλήθεια καὶ ἀπ' ἀλήθειας, παραπολύ φθηνά!

— Φθηνά! ἠκούσθη δὲ αἰετὶς φωνὴ, κωδιονίσασα εἰς τὸ ὠτίον τοῦ κυρίου Μπάμμυλ· ἦτο περισσότερον ἀφ' ὅτι ἤξιζες, πολὺ ἀκριβῆ σὲ ἡ γόρρα καὶ μάλιστα, μοῦ φαίνεται.»

Στρέψας τὴν κεφαλὴν ὁ κύριος Μπάμμυλ εἶδε τὴν μορφὴν τῆς προσφιλοῦς αὐτοῦ συζύγου, ἥτις πρὸ μικροῦ εἰσελθοῦσα καὶ μόνον τὰς τελευταίας λέξεις ἀκούσασα, εἶπε κατὰ τύχην τοὺς ἀνωτέρω λόγους, ὅτιναις ὅμως λίαν εὐστόχως ἀνῆρουν τὸν μονόλογον τοῦ κυρίου Μπάμμυλ.

«Κυρία Μπάμμυλ! εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμυλ διὰ φωνῆς αἰσθηματικῆς ἤμα καὶ αὐστηροῦς.

— Β, τί ἀγαπᾷς! ἀπήντησεν ἡ κυρία.

— Λάβε τὴν καλωσύνην νὰ με κυττάξῃς κατὰ πρόσωπον, εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμυλ, βλέπων αὐτὴν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.— Ἦν ὑποστῆ τὸ βλέμμα αὐτό, ἐσκέφθη ὁ κύριος Μπάμμυλ, ἢ μπορεῖ νὰ ὑποστῆ τὰ πάντα· αὐτὸ τὸ βλέμμα ἐπενήργει πάντοτε εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἂν δὲν κάμῃ ἐνέργειαν τώρα εἰς αὐτὴν, πάγει πλέον εἰς τὸν διάβολον ἢ ἐξουσία μου!»

Ἴσως οἱ πτωχοὶ κατετρόμαζον καὶ διὰ συνήθων βλεμμάτων, διότι ἕνεκα τῆς ἀνεπαρκούς τροφῆς των δὲν εἶχον ἰκανὰς δυνάμεις ἵνα φανῶσι γενναῖοι· ἢ ἴσως τὴν πρῶην κυρίαν Κόρνυ οὐδόλως ἐτρόμαζον τὰ ἀέτεια βλέμματα τοῦ κλητῆρος. Ἀκριβῶς δὲν εἰξεβρόν τι νὰ ὑποθέσω· τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι ἡ οἰκονομία οὐ μόνον δὲν ἐταράχθη ἰδοῦσα τὸν κύριον Μπάμμυλ συνοφρουόμενον, ἀλλὰ τὸν κλητῆρα μάλιστα ἐκύτταξεν αὐτὸν περιφρονητικῶς καὶ ἀνεκτάχασεν ἐγκαρδίως.

Ἀκούσας τοὺς καγγασμοὺς τῆς συζύγου του ὁ κύριος Μπάμμυλ ἔστη ἐμβρόντητος, καὶ κατ' ἀρχὰς δὲν ἤθελε νὰ πιστεύσῃ τὰ ὠτά του. Ἐ-

πανέπεσεν εἰς μεταγχολικούς συλλογισμοὺς, ἀφ' ὧν καὶ αὐθις ἀπέσπασεν αὐτὸν ἡ δὲ αἰετὶς φωνὴ τῆς προσφιλοῦς κυρίας του.

«Ἔτσι ἢ μὲν εἶδ' ἢ βροχαλίζεις δλαμέρα; ἠρώτησεν ἡ κυρία Μπάμμυλ.

— Ὅα μὲν εἶδ' ἢ, κυρία, ὅσον καιρὸν κρίνω καλόν, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμυλ. Δὲν ἐροχαλίζω, ἀλλ' ἂν θέλω καὶ μοῦ ἀρέσῃ, ὅα βροχαλίζω, ὅα χαμουριέμαι, ὅα γελῶ, ὅα κλαίω, αὐτὸ εἶναι δικαίωμά μου.

— Δικαίωμά σου! ἀνεκράχασεν ἡ κυρία Μπάμμυλ μετ' ἀνεκφράστου περιφρονησεως.

— Μάλιστα, δικαίωμά μου κυρία. Ὁ ἄνδρας ἔχει δικαίωμα νὰ διατάσσῃ.

— Καὶ τότε ποῖον εἶναι, δι' ἕνυμα Θεοῦ, τὸ δικαίωμα τῆς γυναικὸς; ἀνεφώνησεν ἡ χήρα Κόρνυ.

— Νὰ ὑπακούῃς εἰς τὸν ἄνδρα της, κυρία! εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμυλ διὰ τῆς βροντώδους φωνῆς του. Ὁ μακαρίτης καὶ δυστυχισμένος ἄνδρας σου ἔπρεπε νὰ σὲ τὸ μάθῃ αὐτὸ ἴσως τότε ἢ μποροῦσε νὰ ζῆ ἀκόμη· καὶ πολὺ ἐπεθύμουν νὰ ἐξοῦσεν ἀκόμη ὁ κηλόμενος!»

Ἡ κυρία Μπάμμυλ κατεῖδε πάραυτα ὅτι ἐπέστη ἡ κρίσιμος στιγμή, καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ κερδήσῃ τότε διὰ καταλλήλου τρόπου τὴν ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς τῆς ἐξουσίαν, ἢ νὰ παρατηρήσῃ αὐτῆς διὰ παντός. Ὅθεν μόλις ἤκουσε τὸν περὶ τοῦ μακαρίτου συζύγου τῆς ὑπαινιγμῶν, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ μίαν ἔδραν, ἀναφωνοῦσα ὅτι ὁ κύριος Μπάμμυλ ἦτο σκληρόκαρδος καὶ βάνουσι, καὶ ἔχουσε κρουνοὺς δακρύων.

Ἀλλὰ τὸν κύριον Μπάμμυλ δὲν συνεχίνουσι δάκρυα καὶ κλαυθμοί. Ἡ καρδιά του ἦτο διὰ τριπλοῦ ὄρατος περιβεβλημένη. Ὡς οἱ κερπύρι οἱ ἀδιάρθοι πῖλοι, οὗς ἡ βροχὴ ἀντὶ νὰ διαφθεῖρῃ ἐξωραξίσει, καὶ ὁ κύριος Μπάμμυλ ἠδύνατο ἀταράχως νὰ ὑποστῆ χειμαρρὸν δακρύων, ἕτινα ἀντὶ νὰ κλονήσωσιν ἐνίσχυον τὸν ἀνάντην τὸ ὄρατος καὶ τὰ νεῦρα αὐτοῦ· διότι ἐθεώρει ταῦτα ὡς σημεῖον ἀδυναμίας καὶ σιωπηρὰν ἀναγνώρισιν τῆς ἰδίας του ὑπεροχῆς· τοῦτο δὲ ὑπερβυλόντως ὑβρῶνεν αὐτόν.

Εἶδε λοιπὸν μετὰ πολλῆς εὐαρσετικῆς τὴν προσφιλῆ του σύζυγον καὶ παρῶτρυνεν αὐτὴν νὰ ἐξακολουθῇ κλαίουσα, διότι ἐν τῷ πτωχοκομείῳ οἱ κλαυθμοὶ ἐθεωροῦντο συντελεστικώτατοι εἰς τὴν ὑγίειαν.

Ἄνοιγον τοὺς πνεύμονας, καθαρῶν τὸ πρόσωπον, γυμνάζουν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ γλυκαίνουν μάλιστα καὶ τὸν χαρακτῆρα κενεῶς, εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμυλ. Ὡστε κλαῖε ἐλεύθερα!»

Καὶ συγχρόνως ὁ κύριος Μπάμμυλ ἐξεκρέμασε τὸν πῖλόν του καὶ τὸν ἐφόρεσε στραβὰ προκλητικώτατα, ὡς ἄνθρωπος ὑπερήφανος διὰ τὴν κατάλληλον ἐνάσκησιν τῆς ἐξουσίας του· ἔχουσε τὰς

χειρας εἰς τὰ θυλάκιά του καὶ διηυθύνθη ἀλαζόνως πρὸς τὴν θύραν σειδόμενος καὶ λυγρίζόμενος.

Ἡ πρῶην κυρία Κόρνυ προπέτρειεν εἰς τὰ δάκρυα, ὡς τὸ προχερῆτατον τῶν μέσων· ἀλλ' εἶχεν ἀποφασίσαι νὰ προστρέξῃ καὶ εἰς βίαια μέτρα, ὅ δὲ κύριος Μπάμμυλ ἐπετάχυνε διὰ τῶν λόγων του τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως.

Τὸ πρῶτον σημεῖον τῆς ἐνάξσεως τῆς ἐκτελέσεως ἦν ὑπόκωφός τις κρότος, ὃν ἀμέσως ἐπηκολούθησεν ἡ πτώσις τοῦ πῖλου τοῦ κυρίου Μπάμμυλ, ἐκσπενδονισθέντος εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ διωματίου. Ἡ ἐπιτηδεῖα οἰκονόμος, ἀποκαλύψασα οὕτως αὐτόν, τὸν ἤρπασε διὰ τῆς μίαν χειρὸς ἀπὸ τὴν λαμῶν, ἐν ᾗ διὰ τῆς ἐτέρας ἐγρονθοκόπει χαλαζήδον αὐτόν, μετὰ θαυμαστῆς δυνάμεως καὶ ἐκνησιᾶς· τὴν γρονθοκοπικὴν δὲ ταύτην διασκέδασεν τῆς ἐποικιλίαν ἡ κυρία ἀμύσσοις τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ τίλλουσα τὰς τρίχας του. Ὅτε δὲ τέλος ἔκρινε τὴν τιμορίαν ἐπαραῶς ἰκανοποιούσαν τὴν ὕβριν, ὠθήσασα ἔρριψεν αὐτόν εἰς τινα ἔδραν, καὶ τὴν προσεκάλεσε νὰ ἐμιλήσῃ καὶ πάλιν ἂν τολμᾷ περὶ τῶν δικαιοματίων του.

«Σῆκω ὀρθός! εἶπεν ἀκολούθως ἐπιτακτικῶς ἔξουμπίστου ἰγρήγορα, ἂν δὲν θέλῃς νὰ σοῦ κάμω χειρότερα!»

Ὁ κύριος Μπάμμυλ ἠγέρθη ἐν ἐλεεινῇ καταστάσει, σκεπτόμενος τί ἔρα νὰ ἐνοσῇ ἡ κυρία του, λέγουσα χειρότερα. Ἐσῆκωσε τὸν πῖλόν του καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν.

«Φεύγει; ἠρώτησεν ἡ κυρία Μπάμμυλ.

— Βέβαια, ἀγάπη μου, βέβαια, ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Μπάμμυλ ἐπισπεύσας τὰ βήματά του. Δὲν εἶχα σκοπὸν νὰ... πηγαινῶ, ἀγάπη μου... Ἔσαι πολὺ ζωηρὰ ἀπόψε, καὶ...»

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἡ κυρία Μπάμμυλ προσπορεύθη μετὰ σπουδῆς ὀλίγα βήματα διὰ νὰ διευθετήσῃ τὸν τᾶπητα, ὅστις ἕνεκα τῆς πάλης ἦτο ἐν ἀταξίᾳ. Παρευθὺς δὲ ὁ κύριος Μπάμμυλ ἐξώρμησε τοῦ διωματίου, προσῶ νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν του, καταλιπὼν τὴν χήραν Κόρνυ κυρίαν τοῦ πεδίου τῆς μάχης.

Ὁ κύριος Μπάμμυλ διετέλει ὑπὸ τὸ κράτος ἐκπλήξεως καὶ τρόμου. Ἐκ φύσεως εἶχε κλίσιν τινὰ εἰς τὸ νὰ φοβερίζῃ καὶ ἀπειλῇ, καὶ λίαν ὑψαριστέτο βασανίζων ποικιλοτρόπως τοὺς ἀδυνάτους, κατὰ συνέπειαν δὲ—εἶναι ἀνάγκη νὰ το εἴπωμεν;—ἦτο δαιμόνιος. Τὴν παρατήρησιν ταύτην ποιοῦμεν οὐχὶ ὡς σκοποῦντες νὰ κατηγορήσωμεν τὸν χαρακτῆρα του· πολλοὶ ἐπίσημοι δημόσιοι λειτουργοὶ, μεγάλης ἀπολαύοντες ὑπολήψεως καὶ θαυμασμοῦ, εἶσιν ἐπιρροεῖς εἰς ἀδυναμίας τοιοῦτου εἶδους. Ὅστε τοιαύτη παρατήρησις εἶναι μᾶλλον ὑπὲρ αὐτοῦ, σκοπὸν δ' ἔχει νὰ καταδείξῃ εἰς τὸν ἀναγνώστην, ὅπως ὁ ἄξιος ἦτο νὰ κατέχῃ τὴν θέσιν, ἣν κατεῖχεν.

Ἄλλ' ἡ ταπεινὸς αὐτοῦ δὲν περιωρίσθη εἰς ταῦτα μόνον. Ἄφ' οὗ περιήλθε τὸ πτωχοκομειόν, καὶ πρῶτον ἦδη καὶ ὄλον του τὸν βίον ἐσκέφθη ὅτι οἱ περὶ τῶν πτωχῶν νόμοι ἦσαν ὑπερμέτρως αὐστηροί, καὶ ὅτι δίκαιον ἦτο οἱ ἐγκαταλείποντες εἰς βάρος τῆς ἐνορίας τὰς γυναῖκας τῶν ἀνδρῶν νὰ μὴ καταδικάζονται εἰς ποινήν τινα, ἀλλὰ μάλλον νάνταμείβονται ὡς μετὰ καρτερίας πολλὰ ὑποστάντες, ὁ κύριος Μπάμπυλ μετέβη εἰς μίαν αἴθουσαν, ἐν ἣ πτωχαί τινες γυναῖκες ἤσχαλοντο συνήθως εἰς τὸ νὰ πλύνωσι τὰ πανικά τοῦ καταστήματος, καὶ ἐν ἣ ἤκουοντο ζωηραὶ καὶ ὑρουβώδεις συνομιλίαι.

«Χμ! ἔκαμην ὁ κύριος Μπάμπυλ, ἀνελθὼν τὸ σύνθηρος ἐπιβλητικῶν ἤθους' αὐταὶ τοὐλάχιστον αἱ γυναῖκες θὰ ἐξακολουθήσωσι ἀναγνωρίζουσαι τὸ δικαίωμά μου. Ἔ! ἔ! τί εἶναι αὐτὸ τὸ λακρινιτὶ, γλωσσοκοκάναις;»

Εἰπὼν ταῦτα ὁ κύριος Μπάμπυλ ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθεν ἀργίλος καὶ ἀπειλητικῶς' ἀλλὰ παραχρῆμα μετεβλήθη ἡ ἔκφρασις τῆς φυσιογνωμίας του εἰς συνισταμένην καὶ ταπεινήν, ὅτε μετὰ μεγάλης ἐκπλήξεως εἶδε τὴν κυρίαν σύζυγόν του ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου.

«Ἄγαπητή μου, εἶπε, δὲν εἴξευρα πῶς εἶσθε ἐδῶ.»

— Δὲν εἴξευρες πῶς εἶμαι ἐδῶ; ἐπανέλαθεν ἡ κυρία Μπάμπυλ. Καὶ τί δουλειὰ ἔχεις ἐδῶ;

— Ἐνόμισα ὅτι ὀμιλοῦν παρὰ πολὺ καὶ δὲν ἔκαμναν τὴν δουλειὰ τους καθὼς χρειαζέται, ἀγαπητή μου, ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Μπάμπυλ, οὐ ἡ σύγχυσις ἐπισημῆθη ὅτε μάλιστα εἶδε δύο γραίας παρὰ τὸν λέβητα τῆς πλύσεως θεωρούσας μετὰ θάμβους τὴν ταπεινῶσιν τοῦ ἀλαζδῶνος ἐπιστάτου.

— Ἐνόμισες πῶς ὀμιλοῦσαν παρὰ πολὺ; εἶπεν ἡ κυρία Μπάμπυλ. Καὶ τί σε ἐμελλε δι' αὐτό;

— Ἄλλὰ, ἀγαπητή μου... εἶπεν ὁ κύριος Μπάμπυλ ταπεινῶς.

— Μήπως εἶναι ἰδική σου δουλειὰ αὐτό; ἠρώτησε καὶ πάλιν ἡ κυρία Μπάμπυλ.

— Εἶναι ἀλήθεια, βέβαια πῶς τοῦ λόγου σου ὀρίζεις ἐδῶ, ἀγαπητή μου, εἶπεν ὁ κύριος Μπάμπυλ. Ἄλλ' ἐθαροῦσα πῶς ἔσως δὲν ἦσούν μέσα.

— Νὰ σου εἰπῶ, κύριε Μπάμπυλ, ἀπεκρίνατο ἡ κυρία, δὲν σὰς χρειαζόμεθα ἐδῶ' πολὺ σοῦ ἀρέσει καθὼς φαίνεται νὰ χώνης τὴν μύτη σου ἐκεῖ ὅπου δὲν εἶναι ἡ δουλειὰ σου' ὄλοι ἐδῶ σὲ περιγελοῦν καὶ σὲ περιπαίζου, μόλις στρέψῃς τὴν ῥάχη, καὶ κἀμνεὶς πράγματα ποῦ εἶναι νὰ σάνη κανεὶς εἰς τὰ γέλοια. Ἔλα ἐμπρός, ἀδειασέ μας τὴν γωνιά! »

Ἄφατον ἐδῶν ἠσθάνθη ὁ κύριος Μπάμπυλ ἰδὼν τὰς πτωχὰς μυκτηριστικῶς θεωρούσας αὐ-

τὸν, καὶ ἐδίστασε πρὸς στιγμὴν νὰ ἐξέλθῃ. Ἄλλ' ἡ κυρία Μπάμπυλ, ἥς ἡ ἀνυπομονήσῃ οὐδεμίαν ἠνείχετο ἀναβολὴν, ἀπάσασα λάγηνον πλήρη σαπωνάδας καὶ δείξασα αὐτῇ τὴν θύραν, τὸν διέταξε νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν στιγμὴν, ἄλλως ἠπειλήσε ὅτι θὰ περιλούσῃ διὰ τοῦ ὕδατος τὸ μεγαλοπρεπὲς πρόσωπόν του.

Τί νὰ κάμῃ ὁ κύριος Μπάμπυλ; Κατηφῆς καὶ κατασχυμένος προσέβλεψε περὶ αὐτὸν, καὶ ἐξῆλθε' μόλις δὲ ὑπερέβη τὸ κατώφλιον καὶ ὀπισθεν αὐτοῦ ἐξεργάγησαν θορυβώδεις γέλωτες τῶν πτωχῶν. Αὐτὸ τῷ ἔμενε! νὰ καταντήσῃ ὁ περιγελὼς καὶ αὐτῶν τῶν πτωχῶν! Ἄπώλεσε τὴν ἀξίαν του, καὶ ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ κλητορικῶ ἀξιώματος κατέπεσεν οἰκτρῶς εἰς τὴν θέσιν βρεγμένης γάτας!

«Καὶ ὅλα αὐτὰ ἐντὸς δύο μηνῶν! ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ κύριος Μπάμπυλ, ὑπὸ ὀλιθερῶν κατατροχόμενος συλλογισμῶν. Δύο μηνῶν!.. Ἡρῶ δύο μηνῶν ἐξουσίαζα ὄχι μόνον τὸν ἐκυτόν μου, ἀλλὰ καὶ ὅποιονδήποτε ὑπαγόμενον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ πτωχοκομείου' καὶ τώρα...!»

Ἦτο τοῦτο ἀνυπόφορον. Ὁ κύριος Μπάμπυλ ἐορπάισε τὸ ἀνοῖξαν αὐτῷ τὴν θύραν παιδίον (διότι ταῦτα ἀναλογιζόμενος εἶχε φθάσει μὲχρι τῆς εἰσόδου τοῦ καταστήματος) καὶ κατήλθεν εἰς τὴν ὄδον, βεδίζων ἀρηρημένως.

Ἐβάδισεν εἰς μίαν ὄδον, ἀκολούθως εἰσῆλθεν εἰς ἄλλην, καὶ κατόπιν εἰς ἑτέραν, μέχρις ὅτου ἡ κίνησις κατεπράυνε τὴν πρώτην ἐκρηξίν τῆς λύπης του. Ἦ συγκίνησις εἶχε καταβάλλει αὐτόν. Διήλθεν ἐμπροσθεν πολλῶν καπηλείων καὶ ἔστη τέλος πρὸ ἐνός, οὐ δι' ἐνός βλέμματος εἶδεν ὅτι ἦτο ἔρμος ἡ αἴθουσα, ἡ μᾶλλον σχεδὸν ἔρημος, διότι εἰς μόνος πελάτης εὐρίσκατο ἐν αὐτῇ. Ἠρίσσε τότε νὰ βρέξῃ ῥαγδαίως' ἀπεφάσισε νὰ εἰσέλθῃ, διελθὼν δὲ διὰ τοῦ λογιστηρίου ἐζήτησε νὰ τῷ κομίσωσι ποτόν τι, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν.

Ὁ ἐν ταύτῃ εὐρισκόμενος ἦτο ἀνὴρ μελαψός, ὑψηλὸς τὸ ἀνάστημα καὶ περιτετυλιγμένος διὰ μεγάλου μανδύου. Ἐφαίνετο ὅτι ἦτο ξένος καὶ ὅτι μακρὰν εἶχε διανύσει ὄδον, διότι ἦτο κατὰ κοπὸς καὶ τὰ ἐνδύματά του κατακεκομισμένα. Εἶδεν εἰσελθόντα τὸν κύριον Μπάμπυλ, ἀλλὰ μόλις ἠξίωσε νάντιχαιρετίσῃ αὐτόν δι' ἀπλοῦ νεύματος.

Ἄλλ' ὁ κύριος Μπάμπυλ εἶχεν ἱκανὴν ἀξιόπρεπειαν, ἢν οὐδόλως ἠδύνατο νὰ προσβάλλῃ ἢ ἀπρεπῆς συμπεριφορὰ τοῦ ξένου' ἐρρόρησεν ἐν αἰγῇ τὸ γρόγγυ καὶ ἤρχισε μὲ σοβαρὸν καὶ ἐπιβλητικὸν ἦθος νάνταμείβῃ τὴν ἐφ' ἡμερῶν.

Ὡς ὅμως συχνάκις συμβαίνει, ὅτε ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν ἀκντᾶ τις σύντροφον, ὁ κύριος Μπάμπυλ δὲν ἠδύνατο νὰ κρατηθῇ, ἀλλ' ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐξριπτε λαθραῖον βλέμμα ἐπὶ τοῦ ξένου' ἀλλ' ὁσάκις ἐποίησε τοῦτο ἀπέ-

στρεφεν ἀμέσως συνισταμένην τοὺς ὀφθαλμούς, διότι ἀντέκρυψε τοὺς τοῦ ξένου, διαρκῶς ἀτενίζοντας αὐτόν. Ἦν συσταλὴν δὲ τοῦ κυρίου Μπάμπυλ ἐπὶ μᾶλλον ἐπηύξανεν ἡ ἀξιοσημείωτος ἔκφρασις τοῦ βλέμματος τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου' εἶχεν οὗτος τὸ βλέμμα ὀξὺ καὶ ἐταστικόν, ἀλλὰ συγχρόνως στυγνὸν καὶ καχύποπτον, οὐδεὶς δὲ ἠδύνατο νάνταμείβῃ αὐτόν χωρὶς νὰ αἰσθάνῃ ἐνδύμυχόν τινα ἀποστροφῆν.

Ἄφ' οὗ οὕτω πολλάκις διεσταυρώθησαν τὰ βλέμματά των, ὁ ξένος διακόψας τὴν αἰσπὴν εἶπεν ἀποτόμως καὶ τραχέως

«Ἐμὲ ἐζητεῖτε, ὅταν ἐκυττάξατε ἀπὸ τὸ παράθυρον;

— Μοῦ φαίνεται πῶς ὄχι' ἐντὸς ἂν ἦσθε ὁ κύριος...»

Ὁ κύριος Μπάμπυλ δὲν προεχώρησεν, ἐπιθυμῶν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τοῦ προσφωνήσαντος αὐτόν ξένου, καὶ ἐν τῇ ἀνυπομονήσῃ του νομίσας ὅτι οὗτος ἤθελε συμπληρώσει τὴν φράσιν.

«Βλέπω πῶς δὲν ἐζητεῖτε ἐμὲ, εἶπεν ὁ ξένος μετὰ τινος εἰρωνείας' ἄλλως θὰ εἰξέυρατε τὸ ὄνομά μου' δὲν τὸ εἰξέυρατε, καὶ σὰς συμβουλεύω νὰ μὴ ἐπιχειρήσῃτε νὰ τὸ μάθητε.

— Δὲν εἶχα κατὰ νοῦν τίποτε κακὸν διὰ σὰς, νέε μου, παρετήρησεν ὁ κύριος Μπάμπυλ μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς ἀξιοπροεπίσεως.

— Καὶ οὕτε μοῦ ἐκάμετε,» προσέθηκεν ὁ ξένος.

Τὸν βραχὺν ταῦτον διάλογον ἐπηκολούθησε νὰ σιγῇ, ἢν ὁ ἄγνωστος διέκοψε καὶ πάλιν.

«Νομίζω ὅτι κάπου σὰς εἶδα, εἶπεν' ἐφορούσατε τότε ἄλλην στολὴν καὶ μόνον μίαν φορὰν σὰς συνάντησα καθ' ὄδον' δὲν εἶσθε κλητὴρ, νομίζω;

— Καὶ, ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Μπάμπυλ ἐκπλαγείς ὀπωσοῦν. Κλητὴρ ἐνοριακός.

— Ἔτσι εἶναι, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ ἕτερος σείσας τὴν κεφαλὴν' εἶσθε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτὴν ὅταν σὰς εἶδα. Καὶ τί κάμετε τώρα;

— Εἶμαι ἐπιστάτης τοῦ πτωχοκομείου, ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Μπάμπυλ βραδέως καὶ μετ' ἐμφάσεως, ὅπως θαμβώσῃ τὸν ξένον καὶ ἀναγκάσῃ αὐτόν οὕτω νὰ τῷ ἐμιλῇ μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ. Ἐπιστάτης τοῦ πτωχοκομείου, νέε μου!

— Θὰ φροντίζετε καὶ τώρα διὰ τὰ συμφέροντά σας, ὡς πάντοτε, δὲν ἀμφισβᾶλλω, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ ἄγνωστος, ὑπόδρα ἰδὼν αὐτόν. Μὴ στενοχωρεῖσθε, ὀμιλήσατε ἐλεύθερα, καλὴ μου ἀνθρώπε. Βλέπετε πῶς σὰς γνωρίζω ἐξαιρετικᾶ.

— Ὑποθέτω, ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Μπάμπυλ, ἐπιβίβῃ τὴν χεῖρα ὑπεράνω τῶν ὀφθαλμῶν, ὅπως κάλλιον διακρίνῃ, καὶ ἐταστικώτατα παρατηρήσας τὸν ἄγνωστον ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν μετὰ προφανοῦς ἀνησυχίας' ὑποθέτω πῶς ἔνας

ὑπανδρευμένος ἀνθρώπος, ὅπως καὶ ἔνας ἄγαμος δὲν εἶναι καθόλου ἀξιοκατάκριτος ἂν κερδίξῃ ἐντίμως κάμμιαν πένναν, ὅταν ἤμπορῃ. Οἱ ἐνοριακοὶ λειτουργοὶ δὲν ἔχουσι μισθούς πολὺ ὑπερβόγους ὥστε νὰ μὴ δέχωνται καὶ μικρὰ ἔκτακτα κέρδη, ὅταν ἤμπορῶσι νὰ τὸ κάμωσι τιμίως καὶ πρεπόντως.»

Ὁ ξένος ἐμειδίασε καὶ ἔσεισε τὴν κεφαλὴν ὡς θέλων νὰ εἴπῃ' «Βλέπετε καλῶς ὅτι δὲν ἀπατώμαι.» Εἶτα ἐσήμανε τὸν κώδωνα.

«Γέμισε αὐτὸ τὸ ποτήρι, εἶπεν εἰς τὸν ὑπηρέτην, δούς αὐτῷ τὸ κενὸν ποτήριον τοῦ κυρίου Μπάμπυλ. Σὰς ἀρέσει κἀνὲν ποτὸν ζεστόν καὶ δυνατὸν, ὑποθέτω;

— Ὅχι πολὺ δυνατὸν, ἀπεκρίθη ὁ κύριος Μπάμπυλ μετὰ λεπτοῦ ἀερόφρονος βηχός.

— Καταλαμβάνεις τί θέλω νὰ εἰπῶ, παιδί;» εἶπε ξηρῶς ὁ ἄγνωστος.

Ὁ ὑπηρέτης ἐμειδίασεν, ἐξῆλθε καὶ μετὰ μικρὴν ἐπέστρεψε, κομίζων ποτήριον πλήρες καὶ ἀχνίζον. Ἐϋθύς δὲ ἄμα τῇ πρώτῃ καταπόσει οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ κυρίου Μπάμπυλ ἐδάκρυσαν, ἔνεκα τῆς δυνάμεως τοῦ ποτοῦ.

«Τώρα ἀκούσατέ με, εἶπεν ὁ ἄγνωστος, ἀφ' οὗ ἐκλείσει προσηγομένως θύραν καὶ παράθυρον. Ἦλλον ἐνταῦθα σήμερον μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ σὰς ἀνακαλύψω, καὶ μίαν τύχη, ἀπὸ ἐκείναις ποῦ στέλλει κάμμιαν φορὰν ὁ διάβολος εἰς ὄσους ἀγαπᾷ, σὰς ἔφερον εἰς αὐτὸ τὸ μέρος ἴσα ἴσα εἰς τὴν στιγμὴν ὅπου σὰς ἐσυλλογίζομην. ἔχω ἀνόγκην νὰ μάθω ἀπὸ σὰς μερικὰς πληροφορίας, καὶ ἐνοεῖται ὅτι ὅσον ἀσήμαντοι καὶ ἂν ἦναι αὐταί, τὰς ζητῶ πάντοτε μὲ τὸ ἀζημιωτόν σας. Λάβε αὐτὰ κατ' ἀρχάς.»

Καὶ παρέθηκε συγχρόνως πρὸ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης δύο χρυσὰ νομίσματα, μετὰ προσοχῆς ὅπως μὴ ἀκουσθῇ ἔξω ὁ ἦχος τοῦ χρυσοῦ' καὶ ὅτε ὁ κύριος Μπάμπυλ, ἐξετάσας αὐτὰ πρότερον ἐπιμελῶς διὰ νὰ βεβαιωθῇ μὴ τυχὸν ἦσαν κίβδηλα, τὰ ἔθηκε περιχαρὴς εἰς τὸ θυλάκιόν του, ἐξηκολούθησεν

«Ἐνθυμηθῆτε καλᾶ... Ἐνα χεῖμωνά, εἶναι τώρα δώδεκα χρόνοι...»

— Ὁ καιρὸς εἶναι πολὺ μακρινός, εἶπεν ὁ κύριος Μπάμπυλ. Ἄν ἦναι!... Ἐξακολούθησατε.

— Τὸ μέρος εἶναι τὸ πτωχοκομειόν.

— Καλᾶ.

— Ἦτο νόκτα.

— Μάλιστα.

— Τὸ μέρος ἦτο ἡ ἀθλία ἐκείνη τρύπα, ὅπου ἐλεσιναι γυναῖκες προσέρχονται διὰ νὰ δώσωσι ζωὴν καὶ ὑγίειαν, τῶν ὁποίων αὐταὶ στεροῦνται... διὰ νὰ γεννήσωσι τέλος παιδία κλαψιάρικα, εἰς βάρος τῆς ἐνορίας, καὶ ἐνίοτε νὰ κρύψωσι τὴν κατασχόνην των εἰς τὸ σκότος τοῦ τάφου.

— Ἐνοεῖτε ἴσως, ὑποθέτω, τὴν αἴθουσαν

του μαιευτήριου; εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμπλ, μὴ δυνάμενος ν' ἀντιληφθῆ καλῶς τῆς ζωηρᾶς καὶ εἰκονικῆς περιγραφῆς τοῦ ἀγνώστου.

— Καὶ, εἶπεν οὗτος. Ἐκεῖ ἐγεννήθη ἐν ἀρσενικῶν παιδί.

— Πολλὰ ἀρσενικά παιδιά ἐγεννήθησαν ἐκεῖ, παρετήρησεν ὁ κύριος Μπάμμπλ, σείσας τὴν κεφαλὴν εἰς ἐνδειξὴν ὅτι λίαν ἀόριστοι ἦσαν τοιαῦται πληροφορίαι.

— Βίς τὴν διάβολον ἔλα αὐτὰ τὰ διαβολοσπέρματα! ἀνεφώνησεν ὁ ξένος ἀνυπομόνας. Ὁμιλῶ δι' ἕνα παιδί ἀδύνατον καὶ ὠχρὸν, τὸ ὁποῖον ἔβαλαν ὡς μαθητευόμενον ἐδῶ κοντὰ εἰς ἐνὸς φερετροποιοῦ (δὲν ἐδίδινε ὁ διάβολος νὰ κάμῃ ἐκεῖ καὶ τὸ ἰδικόν του φέρτρον καὶ νὰ χωρῆ ἕκαστ' ἀπὸ πικρῶν) καὶ τὸ ὁποῖον ἀκολούθως ἐδραπέτευσεν εἰς Λονδίνον, ὡς ὑποθέτουν.

— Ἄ! ἐννοεῖτε τὸν Ὀλιβερ. . . τὸν μικρὸν Τούιστ; εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμπλ. Ἐνθυμοῦμαι πολλὸ καλῶ. Δὲν ὑπῆρχε πλέον σκληροκέφαλος μοσχομάγκας ἀπὸ αὐτὸν εἰς τὸ κατὰστημα. . .

— Δὲν θέλω νὰ μὴ κάμητε λόγον περὶ αὐτοῦ. Ἀρετὰ ὡς τώρα ἤκουσα, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ ξένος, διακόψας τὸν κύριον Μπάμμπλ εἰς τὸ μέσον τῆς φράσεώς του περὶ τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ ταλαιπώρου Ὀλιβερ. Τί ἔγεινεν ἐκεῖνη ἡ γρηῃ ἀστρίγγλα, ἡ ὁποία ἐπεριποιήθη τὴν μητέραν του κατὰ τὸν τοκετόν;

— Τί ἔγεινεν; εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμπλ, ὅν τὸ γρόγγυ εἶχε καταστήσῃ λίαν εὐδιάθετον. Δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ εἰξεύρῃ κανεὶς, φίλε μου. Ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκεται τώρα δὲν ἔχει λεχώνας. . . καὶ οὐ εὐρίσκεται χωρὶς δουλειά. . .

— Τί ἐννοεῖτε; ἠρώτησεν ὁ ἀγνώστος σκυθρωπιάσας.

— Ὅτι ἀπέθανε τὸν περασμένον χειμῶνα, ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Μπάμμπλ.

Ἄκουσας τοῦτο ὁ ξένος ἐκύτταξεν αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτί, ἀλλὰ μετὰ μικρὸν κατέστη σύννους καὶ ἀφρημένος. Ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, οὐδαὶς ἠδύνατο νὰ εἰκάσῃ ἂν ἡ πληροφορία ἐκεῖνη ἀνεκούφισεν αὐτόν, ἢ ἂν τὸν κεντρίον διέψευσε τὰς προσδοκίας του. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους ἀνέπνευσεν ἐλευθέρως καὶ ἀποστρέψας τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶπεν ὅτι αὐτὸ κατὰ βῆθος δὲν εἶχε μεγάλην σημασίαν καὶ ἠγέρθη ἐτοιμαζόμενος νὰ ἐξέλθῃ.

Ὁ κύριος Μπάμμπλ ἦτο ἀρετὰ πονηρὸς καὶ κατενόησεν ἀμέσως ὅτι παρουσιάζετο εὐκαιρία νὰ ὠφελῆθῃ ἐκ μυστικοῦ γνωστοῦ εἰς τὴν προσφιλή του σύζυγον. Ἀνεμνήσθη τῆς ἐσπέρας, καθ' ἣν ἀπέθανε ἡ γραιὴ Σάλλυ· εἶχε δὲ λόγους ἰσχυροὺς νὰ ἐνθυμηθῆ καλῶς τὰ κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, διότι τότε προσήνεγκε τὴν χεῖρά του τῇ κυρίᾳ Κόρνυ· καίτοι δὲ ἡ κυρία οὐδέποτε ἐνεπιστεύθη αὐτῷ ἐκεῖνο οὐ μόνον μάρτυς ἦν αὐτῆ, ἐξ ὧν εἰξεύρην ὅμως ὁ κύριος Μπάμμπλ ἠδύνατο νὰ συμπεράνῃ ὅτι τὸ μυστικὸν συνε-

δέετο μετὰ τῆς ὑπηρεσίας τῆς γραιῆς ἐν τῷ θεραπευτηρίῳ τοῦ πτωγοκομείου, κατὰ τὸν θάνατον τῆς νεαρᾶς μητρὸς τοῦ Ὀλιβερ Τούιστ. Συνεκέντρωσε ταχέως πᾶσας αὐτοῦ τὰς ἀναμνήσεις, καὶ ἀνεκοίνας μυστηριωδῶς τῷ ἀγνώστῳ ὅτι ὑπῆρχε μία γυνή, ἥτις στιγμὰς τινὰς πρὸ τοῦ θανάτου τῆς γραιῆς μεγαίρας ἔμεινε μετὰ ταύτης κεκλεισμένη κατὰ μόναν, καὶ πολλὰ ὑπῆρχον πιθανότητες ὅτι αὕτη ἠδύνατο νὰ διαφωτίσῃ ὅπωςδῆποτε τὰς ἐρᾶνας του.

«Πῶς ἤμπορῶ νὰ τὴν εὔρω; ἠρώτησεν ὁ ἀγνώστος ἐξαφυσθεὶς, καὶ δείξας προφανῶς ὅτι οἱ φόβοι του, οἰοδῆποτε ἂν ἦσαν, ἀνερρηπίσθησαν μετὰ τοὺς λόγους τούτους.

— Μόνον μέτον ἐμοῦ, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμπλ.

— Πότε; ἠρώτησε μετὰ ζωηρότητος ὁ ξένος.

— Ἀὔριον, ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Μπάμμπλ.

— Βίς τὰς ἐννέα τὸ βράδυ, εἶπεν ὁ ξένος, ἐξαγαγὼν τοῦ θυλακίου του τεμάχιον χάρτου, ἐφ' οὗ μετὰ βίας ἔγραψε, διὰ χαρακτῆρος προδιδόντος τὴν ὑπέμνηστρον αὐτοῦ ταραχὴν, τὴν διεύθυνσιν οἰκίας μακρὰν κειμένης, παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ. Βίς τὰς ἐννέα τὸ βράδυ φέρατέ την εἰς αὐτὸ τὸ σπιτί. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σας συστήσω ἔχεμυθίαν, διότι αὐτὸ εἶναι τὸ συμφέρον σας.»

Ταῦτα εἶπόν διανούθη πρὸς τὴν θύραν, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐπλήρωσε τὰ γρόγγυ. Ἀπεχαιρέτισε τὸν κύριον Μπάμμπλ, εἰπὼν αὐτῷ ἐν ὀλίγαις λέξεσιν ὅτι ὁ δρόμος των δὲν εἶναι ὁ αὐτός, καὶ συστήσας καὶ πάλιν ἀκριβείαν εἰς τὴν συνέντευξιν τῆς ἐνάτης ἐσπερινῆς ὥρας τῆς αὔριον, ἀπεμακρύνθη ἀποτόμως.

Ἄνχινοὺς τὸ χαρτίον ὁ ἐνοριακὸς ὑπάλληλος εἶδεν ὅτι μόνον τὴν διεύθυνσιν τῆς οἰκίας εἶχε σημειωμένην, οὐχὶ δὲ καὶ ὄνομα. . . Ὁ ξένος δὲν εἶχεν ἀπομακρυνθῆ πολὺ ἔτραξε λοιπὸν κατόπιν αὐτοῦ διὰ νὰ τον ἐρωτήσῃ περὶ τούτου.

«Τί εἶναι; εἶπεν ὁ ἀγνώστος στραφεὶς μετὰ ζωηρότητος. Διατί μὲ ἀκολουθεῖτε;

— Μίαν λέξιν μόνον, εἶπεν ὁ Μπάμμπλ, δείξας τὸ τεμάχιον τοῦ χάρτου· τί ὄνομα θὰ ζήτησω;

— Μόνον! ἀπεκρίνατο ἐκεῖνος, καὶ ἔσπευσε νὰπομακρυνθῆ ταχέϊ βήματι.

Ἐκεῖσε συνέχισεν. **Π

II ΧΕΙΡ

ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐναμίσθη ὡς μία τῶν κυριωτάτων αἰτιῶν τῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἀνθρώπου μετὰξὺ πάντων τῶν ζώων, τινὲς δὲ διασχυρίσθησαν ὅτι εἶνε καὶ ἡ μόνη ἀφορμὴ τῆς λογικότητος τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ χεῖρ, κύριον ὄργανον τῆς ἀφῆς, εἶνε ἀναμφιβόλως ὄργανον τελειότητος καὶ μέγιστος βοηθὸς τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας· ἀλλὰ δὲν εἶνε ὅμως καὶ ἡ πηγὴ αὐτῆς,

ὅπως ἡ γραφὴ δὲν εἶνε ἡ πηγὴ τῆς περὶ τὸ γράφειν δεινότητος τοῦ συγγραφέως. Ἡμεῖς ἐνταῦθα δὲν σκοποῦμεν νὰ μελετήσωμεν ἐπισταμένως τὰ τοῦ καρποῦ καὶ τοῦ μετακαρπίου, ἀλλ' ἀπλῶς θὰ ἀναγράψωμεν ὀδηγίαν τινὰς ἐρασιπρόβους ἕκ τινος διατριβῆς γάλλου ἱατροῦ (M. Barrié) περὶ συντηρήσεως τῶν χειρῶν καὶ τῶν ὀνύχων.

«... Μετὰ τὸ κάλλος τοῦ προσώπου κατὰ δεύτερον λόγον θέλει τὸν ἄνθρωπον ἡ εὐμορφος χεῖρ καὶ ὁ τέλειος βραχίον. Καὶ εἶνε μὲν δυνατὸν νὰ ἔχη τις εὐμορφον μὲν πρόσωπον, σῶμα δὲ κακῶς ἐσχηματισμένον, ἀλλ' ὅμως χεῖρ εὐμορφος καὶ κομψὸς βραχίον μόνον μετὰ σώματος τελείου δύνανται νὰ συνυπάρξωσιν ὥστε βλέπων τις ταῦτα δύναται ἀσφαλῶς νὰ κρίνῃ καὶ περὶ τῆς τελειότητος τοῦ ὅλου σώματος. Χεῖρ λευκὴ καὶ ἀπαλὴ ὑπὸ κυανόχρων φλεβῶν διασποικιλμένη, εἰς μὲν τὴν ἀφῆν ἐμποιοῦσα τὸ αἰσθημα τῆς ἀπαλότητος τῆς μετάξης, εἰς δὲ τὸ ἄμμα τὴν λευκότητα τοῦ γάλακτος, ἰδοὺ τὸ μέσον δι' οὗ καταθέλλουσι τοὺς ἄλλους οἱ διὰ τοῦ ἐξόχου τούτου δωρήματος πεποικισμένοι. Ἀλλὰ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ζηλωτοῦ τούτου κρήματος ἀπαιτεῖται ἐνδελεχῆς φροντίς καὶ ἐπιμέλεια ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων. Εἶνε λοιπὸν καλὸν νὰ συνειθίσωμεν ἐνωρὶς τὰ παιδιά νὰποφεύγωσι πᾶν δυνάμενον νὰ τραχύνη τὸ δέριμα καὶ νὰ τὸ μαυρίσῃ.

Δυστυχῶς δὲν εἶνε δυνατὸν πάντες οἱ ἄνθρωποι νὰ ἔχωσιν εὐμόρφους χεῖρας. Ἡ χεῖρ εἶνε, ὡς εἶπομεν, ὄργανον ὁδῶν ἡμῶν παρὰ τῆς φύσεως ὅπερ εἶμεθα ἠναγκασμένοι νὰ μεταχειρίζομεθα εἰς ποικιλοτάτας ἐργασίας ὅθεν καὶ κατὰ τὴν γρηῃν διαμορφοῦται καὶ αὐτὸ ἄλλοτε ἄλλως. Μάλιστα δὲ οἱ δάκτυλοι μεταβάλλονται κατὰ τὴν τέχνην καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κυρίου των. Καὶ τοῦ μὲν γεωργοῦ καὶ τοῦ τεχνίτου γίνονται σκληροὶ καὶ κοντόχυνοι, τοῦ δὲ γράφοντος ἕλαροι καὶ πεπεσμένοι, τῶν δὲ περὶ τὰ κρήματα ἀσχολουμένων ἀγκυλωτοί. Συνελόντι δ' εἰπεῖν αἱ χεῖρες καὶ οἱ δάκτυλοι ὑποδηλοῦσι τὰ ἐπαγγέλματα τῶν εἰς αὐς ἀνήκουσι, καὶ οἱ ἀστυνομικαὶ ἱατροὶ ἔχουσι τὰς χεῖρας καὶ τοὺς δακτύλους μετὰξὺ τῶν κυριωτάτων μέσων πρὸς βεβαίωσιν τῆς ταυτότητος τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ ἐπιμέλεια καὶ ἡ περιποίησις τῶν χειρῶν θεμελιούται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ταύτης, ὅτι ἄλλα δὴ καὶ τὸ πολὺ ψύχος καὶ ἡ πολλὴ θερμότης ἐπίσης βλάπτουσι τὰς χεῖρας, διότι τὸ δέριμα ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ ἀποσκληρύνεται καὶ ρυτιδούται. Πλύνοντες λοιπὸν τὰς χεῖρας ἐπιλοοῦμεν νὰποφεύγωμεν καὶ τὸ πολὺ θερμὸν ὕδωρ καὶ τὸ πολὺ ψυχρὸν, καὶ νὰ μὴ ἀφίνομεν αὐτὰς ἐκτεθειμένως εἰς τὸν ἀέρα μάλιστα μετὰ τὸ νύμφιον.

Πρὸς συντήρησιν δὲ τῆς ἀπαλότητος καὶ τῆς

λευκότητος τῶν χειρῶν ἀπαραίτητοι εἶνε αἱ δευράτιναι χεῖριδες· ὁσάκις ἐξερχόμεθα τῆς οἰκίας. Σημειωτέον δ' ὅτι δὲν πληροῦσι τὸν αὐτὸν σκοπὸν αἱ μάλλιναί, αἱ λιναὶ ἢ αἱ μετὰξιναι.

Οὐδένα λόγον ποιούμεθα περὶ τῆς ὀπλοθῆκης τῶν μυραλοιφῶν, ἀνθογαλάκτων, ἐλαίων κτλ. κτλ., χρησίων πρὸς καθαρισμὸν καὶ μαλάκυσιν καὶ εὐκαμψίαν τοῦ δέριματος τῶν χειρῶν. Παραλείπομεν τὸν περὶ πάντων τούτων λόγον, διότι εἶνε γνωστὰ τοῖς πᾶσι καὶ ταῖς πάσαις. Ἄλλ' οὐχ ἥττον συνιστῶμεν ἰδίως τὰ ἐξ ἀμυγδάλων γλυκέων τε καὶ πικρῶν φαρμάκων, ὅν ἡ χρῆσις εἶνε ἐξαιρετός. Πρὶν δ' ἢ μεταχειρισθῶμεν αὐτὰ καλὸν εἶνε νὰ στάξωμεν ἐπὶ τοῦ δέριματος σταγόνας τινὰς λεμονίου. Αἱ Ἰταλίδες μεταχειρίζονται τὸ ἔλαιον τοῦ ἀραβοσίτου καὶ διὰ τοῦτο πᾶσαι ἔχουσι τὸ δέριμα λευκότατον.

Καὶ οἱ ὄνυχες ἔχουσι τὴν εὐμορφίαν των. Τὸ σχῆμά των ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ σχήματος τοῦ ἄκρου τοῦ δακτύλου εἰς ὃν ἀνήκουσιν. Εἶνε δὲ ἡ συμπεπαισμένη καὶ σπαθοειδής, ἢ τετράγωνοι καὶ ἠρέμα κατὰ τὰ πλάγια στερογγυλοῦμενοι, ἢ ἔχουσι σχῆμα κυλινδρικὸν παρὰ τοῖς προνομιοῦχοις τῶν θνητῶν, λεπτοῦνόμενοι κατὰ τὸ ἐλεύθερον ἄκρον καὶ χαριέντως κυρτοῦμενοι, τῆς κυρτότητος ταύτης προχωροῦσης καθ' ἅπασαν σχεδὸν τὸν ἔκτασιν τῆς φάλαγγος. Ἀλλὰ τὸ σχῆμα τῶν ὀνύχων ἐξαρτᾶται ἐν μέρει καὶ ἐκ τῆς περὶ τὸ κόπτειν αὐτοὺς ἐπιμελείας καὶ δεξιότητος. Διότι ἐάν τους περικόπτωμεν βαθυτάτα, ἀνεπαίσθητος ἀποσπῶνται καὶ βραχύνονται γινόμενοι μᾶλλον κακῆμορφοὶ καὶ ἀηδέστατοι, ὅπερ ἀφεσκότως συμβαίνει εἰς τοὺς ἔχοντας τὴν κακίστην ἔξιν τοῦ κατατρώγειν τοὺς ὄνυχας διὰ τῶν ὀδόντων.

Κόπτοντες τοὺς ὄνυχας ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν ὡς ὀδηγὸν τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου, οὐ τὴν κυρτὴν ἐπιφάνειαν δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίῃ ὁ ὄνυξ. Ἡ ρίζα τοῦ ὄνυχος εἶνε τὸ μηναιεῖδες ὑπόλευκον μέρος αὐτοῦ, ὅπερ ἐν μέρει καλύπτεται καὶ ὑπὸ τοῦ δέριματος. Ὅτε δὲ τὸ δέριμα παρατείνεται πέρα τοῦ δέοντος δύναται νὰ σκεπᾶσθῃ ὅλον τὸν ὄνυχα. Πρέπει δὲ νὰ ἀφαιρέσωμεν ἠρέμα διὰ μαχαιριδίου τὴν αὐξήσιν ταύτην τὴν ἀλλοιοῦσαν καὶ σμικρύνουσαν τὸ σχῆμα τοῦ ὄνυχος.

Χρῶμα ἐκλεκτὸν λαμβάνουσιν οἱ ὄνυχες ἐάν πλύνωνται πρῶτον μὲν δι' ἰσῆς ποσότητος κινναβάρους καὶ σμύριδος καὶ ἀλείφονται δι' ἐλαίου πικρῶν ἀμυγδάλων. Τοῦτο ἐξακολουθῶν τις ἐπὶ τινὰς ἡμέρας μετὰ χαρᾶς θὰ ἴδῃ τοὺς ὄνυχας του εὐμόρφους λίαν καὶ διαφανεῖς.

Τὰς παρωνυχίδας οὐδέποτε πρέπει νὰ ἀποσπῶμεν διότι πιθανὸν νὰ ἐπέλθῃ φλεγμονὴ λίαν ὀχληρὰ, ἀλλὰ μετὰ προσοχῆς νὰ σας κόπτομεν

διά ψαλιδίου και αλείφωμεν δι' ελαιωδών φουραμάτων.»

ΑΥΤΩ ΑΝΕΚΑΘΑ

Ο δούξ του Βεϊμάρ Κάρολος Αύγουστος, περιδιαβάων ποτὲ μόνος ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἠναγκάσθη ὑπὸ τῆς αἴφνης πεσοῦσης βραχδαίας βροχῆς νὰ καταφύγῃ εἰς τινὰ καλύβην. Ἦ οἰκοδόμοισιν, ἦτις κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν κατασκεύαζε βοότυρον, δὲν ἐγνώρισεν αὐτὸν, τῷ ἐπέτρυσεν ὄμως νὰ καταλύσῃ ὅσον ἤθελεν. Ο δούξ ἐκάθισεν ἐπὶ ἀνεστραμμένου κοφίνου ὅφ' ἂν ἀνεπαύετο γαλῆ ἀρτίως τακουσα νεογνά, ἐν οἷς ἦτο καὶ ἓν νεκρόν. Ἦ γυνὴ ἐξέβραται ἐπὶ μικρὸν τῆς καλύβης ἵνα κομίσῃ ξύλα, ὃ δὲ δούξ ἐν τούτοις ἀρπάζει τὸν νεκρὸν γαλιδέα καὶ τὸν ῥίπτει εἰς τὸν πίθον τοῦ βοτύρου. Ἄμα ἔπαυσεν ἡ βροχὴ, ὃ δούξ ἀπῆλθεν ἄγνωστος ὡς εἶχεν εἰσέλθῃ. Μετὰ τινὰς ἐβδομάδας ἐπανῆλθεν ὁ γαλινοτάτος μεταμφιεσμένος εἰς τὴν αὐτὴν καλύβην καὶ ἐρωτᾷ τὴν οἰκοδόμοισιν εἰς τί μετεχειρίσθη τὸ βοτύρον ἐν τῷ βεθαίως εὔρε τὸν γαλιδέα. Ἦ ἀπλοῖκῃ γυνὴ μετὰ πολλῆς ἀδιαφορίας ἀπεκρίθη· «τὸ ἐπωλήσαμεν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ δουκὸς· αὐτὸς δὲ καὶ οἱ ἀυλικοὶ τοῦ τὰ τρώγουσιν ἔλα.»

Ῥωσικὴ ἐφημερίς, διηγουμένη τὴν κατὰ τὸ φθινόπωρον εἰς θερμότερα κλίματα μετανάσσειν τῶν πτηνῶν, ἀναφέρει τὸ ἑξῆς ἀνέκδοτον: Πολωνὸς σπατριδης, συλλαβὸν ἐν τοῖς ἀγροῖς αὐτοῦ πελαργὸν, τὸν ἀπέλυσε πάλιν ἀφ' οὗ τὸν παρέθηκε λεπτὸν σιδηροῦν περιδέραιον μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς Haec ex Polonia (οὗτος ἐρχεται ἐκ Πολωνίας.) Κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ προσεχοῦς ἔτους ἐπανῆλθεν ὁ πελαργὸς εἰς τὸν αὐτὸν τόπον φορῶν ἀντὶ τοῦ σιδηροῦ χρυσοῦν περιδέραιον μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς India cum donis remittit ciconiam Polonis (ἡ Ἰνδικὴ ἀποστέλλει τὸν πελαργὸν τοῖς Πολωνοῖς μετὰ δόρατον). Καθ' ὅλον λοιπὸν τὸν χειμῶνα ὁ πελαργὸς ὠδοιπόρησε διὰ τοῦ ἀέρος ἀπὸ τῆς Πολωνίας εἰς τὴν Ἰνδικὴν καὶ τὸ ἀνάπαλιν.

Γνώμας καὶ ἀπέψεις ἠθικαὶ τοῦ δουκὸς ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ [Μετάφρασις Ε. Ζωχιουδ.]

52.

Κατὰ τὰ φαινόμενα, διαφέρουσιν ἀλλήλων τῶν ἀνθρώπων αἱ τύχαι· οὐχ ἦσαν ὅμως μεταξὺ αὐτοχρημάτων καὶ δυστυχημάτων ὑπάρχει ἀμοιβή τις, ἐξισάζουσα αὐτάς.

53.

Ὅσον μεγάλη καὶ ἂν ὑποθεῖται τῆς φύσεως τὰ δόρα, μόνη αὕτη ἀδυνατεῖ νὰ ἀναδείξῃ ἀνδρα ἥρωα, διότι προσκαταιεῖται καὶ τῆς τύχης ἡ ἀσμπραξίς.

54.

Ἦ πρὸς τὸν πλοῦτον καταφρόνησις τῶν ἀρ-

χαιῶν φιλοσόφων ἐνδόμυχός τις ἦτον ἐπιθυμία ἐκδικήσεως τῆς ὑπεροχῆς αὐτῶν κατὰ τῶν ἀδικῶν τῆς τύχης. Ἐπὶ τούτῳ δὲ καταφερόντων τὰ ἀγαθὰ, ὧν αὕτη αὐτοὺς ἀπεστέρει· τοιουτοτρόπως δὲ ἠσφάλιζον ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν ταπεινώσεων τῆς πτωχείας, καὶ διὰ τῆς πλαγίας ταύτης δόδοῦ ἐπεδίωκον τὴν φήμην, ἣν δὲν ἠδύναντο νὰ ἀπολαύσωσι διὰ τοῦ πλοῦτου.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

14.

Νέονυμος πρὸς φίλον. Τὸ ἠξέριον, φίλε μου, ὅτι ἡ σύζυγός μου δὲν εἶν' εὐμορρη' ἀλλὰ, τί τὰ θέλεις; Ἦ καλλονὴ παρέρχεται.

Ο φίλος πρὸς τὸν νέονυμον. Ναί· τὸ κακὸν ὅμως εἶνε, ὅτι δὲν παρέρχεται καὶ ἡ ἀσχημία.

15.

Ο διδάσκαλος. Μὰ παιδί μου! γίνεται νὰ μὴν ἠμπορῆς ἀκόμη νὰ διαβάσῃς ἐλευθέρως; Ἐγὼ εἰς τὴν ἡλικίαν σου ἀνεγίνωσκα ἀπροσκόπτως.

Ο μαθητῆς (κλαυθυρίζων). Ἴσως θὰ εἴχεται ἄλλον δάσκαλον!

ΑΔΙΘΕΙΑΙ

*. Τὸ φυσικὸν πνεῦμα καὶ ἡ ἐπίδειξις πνεύματος εἶνε πράγματα ὅλως διάφορα. Ο φύσει πνευματώδης δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ ἐπιδεικνῆται πρᾶγμα, τὸ ὅποσον βλέπει ὅλος ὁ κόσμος.

*. Προτιμότερον τῆς δόξης εἶνε τὰ ἐν τῷ κρυπτῷ ἔξια αὐτῆς ἔογα.

*. Γυναίκα ἐννοοῦσαν ἡμᾶς νομίζομεν τὴν κολακεύουσαν τὴν ἡμετέραν φιλαυτίαν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Τῆ 5 Νοεμβρίου 1603 ἀνεκαλύφθη καὶ ἐματαιώθη ἡ διὰ πυρίτιδος λεγομένη συνωμοσία, δι' ἣς οἱ ἐν Λονδίῳ Καθολικοὶ, τῇ εἰσηγήσει τῶν Ἰησοῦτιν καὶ τῇ συνεργίᾳ τοῦ θρησκολήπτου ἀξιωματικοῦ Guy Fawkes, ἐπειράθησαν νὰ ἀνατινάξωσιν εἰς τὸν ἀέρα τὸν βασιλεῦ Ἰάκωβον Α', τὴν οἰκογένειάν του καὶ τὰς δύο Βουλὰς. Ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἀνὰ πᾶσαν 5 νοεμβρίου, οἱ ἀγοραῖοι παῖδες τοῦ Λονδίνου, φοροῦντες πρᾶσωπίδας εἰδεχθεσάτας καὶ ἐπὶ ὄμων περιεγόμενοι, σῦρουσιν εἰς τὴν κόπρον τὰ ἀνδρείκελα τῶν τότε ἐνόγων καθολικῶν, κραυγάζουσι λαρυγγιδῶν, βρίζουσι τοὺς συνωμώτας, ἀνάπτουσι καθ' ὁδὸν βεγγαλικά φῶτα, καίουσιν πυροτεχνήματα, ζυλοκοποῦσι δὲ καὶ ἐπὶ τέλους πυροπολοῦσι τὸν Guy Fawkes, ἀλαλάζοντες «No Popery, No Popery» (Κάτω ἡ Παπασίνα) καὶ τὸ ἔσμη «Remember, remember—the fifth of November» (ἐνθυμοῦ, ἐνθυμοῦ τὴν 5 νοεμβρ.) Τὰ ἔοργα ταῦτα, ἀπχορευθέντα ἀπὸ εἰκοσαετίας ἐν τῇ πόλει, τελοῦνται μανιωδέστερον ἐν τοῖς προαστεῖσι; καὶ τοῖς ἀγροῖς.

Βασίλειος ἐπετρέπη παρὰ τῆς γερμανικῆς

κυβερνήσεως ἢ δι' ἀποτεφρώσεως ἐνταφίαις ἐν Getha. Εἰδικὸν οἰκοδόμημα ὠκοδομήθη ἐπὶ τούτῳ ἐν τῷ νεκροταφίῳ τῆς πόλεως.

Ἐπὶ 1000 ἀνδρῶν ἀναλογοῦσι κατὰ μέσον ὄρον 1022 γυναῖκες ἐν Εὐρώπῃ, 983 ἐν Ἀμερικῇ, 980 ἐν Ἀφρικῇ, 943 ἐν Ἀσίᾳ καὶ 812 ἐν Αὐστραλίᾳ. Ἐν Πορτογαλίᾳ ἀναλογοῦσι 1073 γυναῖκες, ἐν Ἀγγλίᾳ 1058, ἐν Ἑλβετίᾳ 1046, ἐν Γερμανίᾳ 1036, ἐν Δανιμαρκίᾳ 1026, ἐν Λύστρῃ 1024, ἐν Ῥωσσίᾳ 1022, ἐν Γαλλίᾳ 1007, ἐν Ἰταλίᾳ 989, ἐν Βελγίῳ 985, ἐν Σερβίᾳ 946, ἐν Ῥωμανίᾳ 937, ἐν Ἑλλάδι 933. Αἱ πλειότεραι ἐπομένως γυναῖκες εὐρίσκονται ἐν Πορτογαλίᾳ καὶ αἱ ὀλιγώτεραι ἐν Ἑλλάδι.

Κατὰ σημείωσιν τῆς ἀστυνομίας τῶν Παρισίων, ὃ ἀριθμὸς τῶν ἐπισκαφθέντων τὴν γαλικὴν πρωτεύουσιν ξένων χάριν τῆς Παγκοσμίου Ἐκθέσεως, ἀπὸ τῆς 1 μαΐου μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1878, ἀνῆλθεν εἰς 203,457. Εἰς τὸν ἀριθμὸν τούτων περιλαμβάνονται μόνον οἱ ξένοι οἱ διαμεινάντες ἐν ξενοδοχείᾳ, δὲν ἐξηκριβώθη δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐλθόντων ἐκ τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν τῆς Γαλλίας. Ἐκ τῶν 203,457 ξένων 854 ἦσαν Ἑλληνας. Ἐὰν ὑπολογίσῃ τις ὅτι ἕκαστος τῶν 203,457 ξένων ἐδαπάνησε κατὰ τὴν ἐν Παρισίῳ διαμονὴν του φρ. 500 κατὰ μέσον ὄρον, ἐξάγεται ὅτι ἐδαπανήθησαν ὑπὸ τῶν ξένων ὑπὲρ τὰ 104 1/2 ἑκατομμύρια.

Τὸ βόδιον ξύλον τὸ ἐπιζήτητον λίαν εἰς κατασκευὴν ἐπιπλῶν μάλιστα δὲ κλειδοκυμβάλων, ὅπερ ἐπ' ἐσχάτων ἐμιμῶθησαν οἱ λεπτοουργοὶ μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας, πόσοι ἀρὰ γε γινώσκουσι πόθεν ὠνομασθῆν αὐτό; Ἀλλὰ καὶ πόσοι ὑπὸ περιορίας κινούμενοι ἠρώτησαν; Ἰδοὺ τί περὶ τούτου ἀναγινώσκωμεν ἐν τινι τῶν γαλικῶν ἐφημερίδων· «Τὸ βόδιον ξύλον ὠνομασθῆν οὕτω διότι ὕταν κοπῆ τὸ δένδρον πάντα τὰ πέριξ πληροῦνται ὑπὸ δυνατῆς εὐωδίας τοῦ βόδου. Ὑπάρχουσι δὲ ἔξ περιπυ εἶδη τοιούτων δένδρων ἐν τῇ Μεσημβρινῇ Ἀμερικῇ καὶ ταῖς Ἀντίλλαις. Ἐνίσταται δὲ τὸ δένδρον εἶνε τοσοῦτον παχὺ ὥστε δύνανται νὰ κοπῶσιν ἀπ' αὐτοῦ σακίδια τεσσαέρων ποδῶν πλάτους ἔχουσαι καὶ δέκα ὕψος. Αἱ σανίδες δ' αὐταὶ κυρίως χρῆσιμεύουσιν εἰς κατασκευὴν τῶν καλυμμάτων τῶν κλειδοκυμβάλων. Τοσαύτη δὲ κατανάλωσις ἐγένετο, ὥστε τὴν σήμερον ὑπάρχουσι δάση, ἐν οἷς οὐδὲ ἐν βόδιον δένδρον σώζεται. Ἀλλ' ἡ κυβέρνησις τοῦ Μαδράς, ἐν Ἰνδίᾳ, ἀρίστα ποιήσασα προέβη εἰς φύτευσιν μεγάλων ἐκτάσεων γῆς διὰ δένδρῶν, καὶ οὕτως ὑπάρχει ἐλπίς ὅτι δὲν θὰ στερηθῇ ἡ λεπτοουργικὴ τέχνη ἐν τῶν ἀρίστων ξύλων τῆς. Ἀλλ' ὡς εἶπομεν ἐν ἀρχῇ, ἐπιτυχῶς λίαν ἐμιμῶθησαν οἱ τεχνίται τὸ βόδιον δένδρον.

Μετὰ τὸν πλοίαρχον Βοτόν, διαπλεύσαντα τὴν Μάγχην διὰ τῆς γνωστῆς συσκευῆς του, μετὰ τὸν πλοίαρχον Βέμπ, ὅστις διέπλευσε κο-

λυμβῶν τὸ αὐτὸ στενὸν, ἰδοὺ ἐρχεται τρίτος τολμηρὸς ἀποφασίαις νὰ διέλθῃ τὴν Μάγχην κατὰ τρόπον εἰς παραδοξότερον. Ο ὑπολοχαγὸς Ζούμποβιτς, ἀξιωματικὸς αὐστριακός, ὃ ἀπὸ Βιέννης ἐλθὼν εἰς Παρισίους ἐπὶ τῆς φορβάδος τοῦ Καραδίκου, ἐστοιχημάτισεν ὅτι θὰ διαπλεύσῃ τὴν Μάγχην ἐπιππος διὰ τῆς αὐτῆς φορβάδος, ἦτις νῦν θὰ διαγωνισθῇ πρὸς τοὺς ἰχθύς.

Πρὸς τοῦτο δὲ ὁ Ζούμποβιτς ἐπενόησεν ἐπιππτον, δι' οὗ ὁ ἰππὸς ἔχων τὰ ἔνω τοῦ σώματος ἀδιάδροχα δύναται νὰ διέλθῃ ποταμῶν ὅσον δῆποτε ταχὺν καὶ βαθὺν, ὡς ἀπέδειξε τὸ ἐν τῷ ποταμῷ τοῦ Λονδίνου Ταμέσαι γενόμενον κατ' αὐτὰς πείραμα. Μεταξὺ πλήθους ἑκατῶν πανταχόθεν προσελθόντων ὁ ὑπολοχαγὸς ἐξεκίνησε τὴν κέρμητην ὥραν ἀπὸ τῆς γαφύρας τοῦ Οὐεστμίνστερ καὶ μετὰ δίωρον ἐν τῷ ποταμῷ διαμονὴν ἐξῆλθε παρὰ τὴν προκυμαίαν Λαίμχάους. Συνίσταται δὲ ἡ ἐφεύρεσις τοῦ Ζούμποβιτς εἰς ἐπιππτον διπλοῦν ἐκ καουτσού, δύναμενον νὰ πληρωθῇ ἀέρος ἢ νὰ χρῆσιμεύσῃ εἰς μεταφορὰν τροφῶν. Ὅλη δὲ αὕτη ἡ συσκευή ἔχει βάρος ὀκτώ μέχρι δέκα λιτρῶν.

Ἦδη ὑπολείπεται νὰ κοῦσωμεν αἴφνης ἡμέραν τινὰ ὅτι ἡ εὐμορφία Καραδίκου ἀπέπητῃ εἰς τὸν ἀέρα μετὰ τοῦ κυρίου τῆς ἀμιλλομένη πρὸς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

Εἰς ΑΔΙΘΕΙΑΙΣ.

ΥΠΕΙΝΗ

Περὶ ὕπνου.

Οὐχὶ ἀδίκως οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνας ἐθεοποίησαν τὸν ὕπνον, νομίζοντες αὐτὸν ὡς εὐεργέτην ἐπιτρέποντα εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀναπληρῶι τὴν πέρα τοῦ δόντος κατανάλωσιν τῶν ἰσθῶν τοῦ σώματός του καὶ νὰ ἀποκλισητῆ τὴν ἰσορροπίαν τῶν ζωτικῶν αὐτοῦ δυνάμεων.

Ο ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ στερηθῇ ἑκουσίως τοῦ ὕπνου· διότι, ἐὰν εἴτε αἱ ἀσχαλῖαι του εἴτε ἀσθενεῖαι τις τὸν ἐμποδίσῃ νὰ κοιμηθῇ ἐπὶ τινὰ χρόνον, μετ' οὐ πολὺ τὸν καταλαμβάνει ἰσχνότης καὶ ὠχρότης, ὃ ἐγκέφαλος αὐτοῦ καὶ τὰ αἰσθητήρια ἀμβλύνονται καὶ τέλος ἀναγκάζεται νὰ κοιμηθῇ.

Οἱ ἀναγκαζόμενοι νὰ ἐργάζωνται τὴν νύκτα κοιμῶνται βεβαίως τὴν ἡμέραν, ἀλλ' ἡ ἀνάγκη αὕτη δὲν ἔχει τὴν αὐτὴν ἀξίαν. Διότι οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι εἶνε συνήθως ὠχροὶ, ἰσχνοὶ, κατεσκληρότε; καὶ ὑποκειμένοι εὐκολώτερον εἰς διαφόρους ἀσθενείας. Αὕτη ἡ φύσις δὲν μας δίδει τὸ παράδειγμα τῆς ἀναπαύσεως τὴν νύκτα; Ἀπὸ τοῦ ταπεινοτάτου ἀνθους μέχρι τοῦ φεβορωτάτου θηρίου τὰ πάντα κοιμῶνται τὴν νύκτα, καὶ μόνος ὁ πεπολιτισμένος ἄνθρωπος ἠθέλησε νὰ μεταβάλλῃ τὴν τάξιν ταύτην, ἐπιμένων ὅτι εἶνε προτιμότερον τὸ νὰ κοιμᾶται τὴν ἡμέραν καὶ νὰ διασκεδάσῃ τὴν νύκτα. Ἀλλὰ καὶ πόσον οἰκτρά καὶ ἀθλία εἶνε ἡ ὄψις τῶν νυκτα-

μάχων τούτων! Ἴδτε τὰς πυκνὰς καὶ βαθεῖας τῶν ρυτίδας, τὸ χρώμα τῶν τῶ ἀμαυρῶν καὶ ἀχρῶν, τοὺς καταπεπημένους καὶ ἐσβεσμένους ὀφθαλμούς των, τὴν πρόωρον φαλακρότητα καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ προσώπου των διακεχυμένην πλῆξιν καὶ ἀηδίαν!

Κατὰ τὴν παιδικὴν ἰδίως ἡλικίαν εἶνε μάλ-
λον ἐπαισθητὴ ἡ ἀνάγκη τοῦ ὕπνου· κατὰ τὴν
ἡλικίαν ταύτην τὸ ἐνεργητικὸν τῆς ζωῆς εἶνε το-
σοῦτω ζωηρὸν, ἡ κατανάλωσις τῶν δυνάμεων
εἶνε τηλικαύτη, ὥστε ἡ κατὰ τὴν νύκτα ἀνά-
παυσις πρέπει νὰ παρατείνεται ἱκανῶς, ἵνα ἔχη
καιρὸν νὰ τελεῖται ἡ ὀργανικὴ ἀφομοίωσις.

Δὲν ἐννοοῦμεν διατὶ ἐν τοῖς παιδαγωγείοις
καὶ ἐκπαιδευτηρίοις ἀναγκάζουσι τὰ παιδιά νὰ
ἐγείρωνται λίαν πρῶν, ἐν ᾧ τοῦναντίον ἔπρεπε
νὰ τα ἀφίνοσιν ἐν τῇ κλινῇ μέχρι τῆς ἑβδόμης
ῥας. Οἱ τοῦ ἀτόπου τούτου πείσαν λαθόντες δύ-
νανται νὰ ὁμολογήσωσι μεθ' ἡμῶν ὅτι ὁ πρῶ-
νός κώδων οὐκ ὀλίγον συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ κα-
ταστήσῃ μισητὰ τὰ ἔτη τῆς παιδικῆς ἡμῶν ἡ-
λικίας.

Αἱ γυναῖκες ἐν γένει κοιμῶνται πλείτερον
τῶν ἀνδρῶν ἕνεκα τῆς νευρικῆς αὐτῶν κράσεως.
Οἱ δὲ γέροντες, ὧν τὸ ἐνεργητικὸν εἶνε ὀλιγω-
τερον, ἔχουσι καὶ ὀλιγωτέρου ὕπνου ἀνάγκην.

Κατὰ δὲ τοὺς θερμοὺς τόπους δὲν ἐπαρκεῖ
μόνη ἡ ἀνάπαυσις τῆς νυκτός, ἀλλ' εἶνε ἀνάγκη
ὕπνου καὶ τὴν μεσημβρίαν. Ὁ λόγος δὲ τούτου
εἶνε ὅτι ἡ συρροὴ τοῦ αἵματος εἰς τὸν ἐγκέφα-
λον ἐπιφέρει πάντοτε τὴν ἀνάγκην τοῦ ὕπνου·
διὰ τοῦτο καὶ οἱ πολύσαρκοι πάντοτε σχεδὸν
εἶνε νυσταλέοι. Καθ' ὅσον δὲ προσεγγίζει τις
πρὸς Βορρᾶν ἐλαττοῦται καὶ ἡ ἀνάγκη τοῦ ὕ-
πνου, καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἄνθρωποι ἐνταῦθα εἶνε
μακροβιότεροι τῶν κατοικούντων τοὺς μεσημ-
βρινούς τόπους.

Οἱ καλῶς τρώγοντες καὶ οἱ ἐπὶ ποδῶς ἐργα-
ζόμενοι καὶ ἄνω καὶ κάτω τρέχοντες πάντοτε
θὰ κοιμῶνται καλλίτερον καὶ γλυκύτερον τῶν
ἀνηράων καὶ τῶν ἀνεπαρκῶς τρεφομένων. Καὶ
αἱ περὶ τὰ πνευματώδη ποτὰ καταχρήσεις ἐπι-
φέρουσιν ὕπνον, ἀλλ' εἶνε περιττὸν νὰ εἰπωμεν
ὅτι ὁ τοιοῦτος ὕπνος εἶνε βαρὺς, ὀχληρὸς καὶ
νοσηρὸς.

Ἐάν τις κοιμᾶται μετὰ τὸ φαγεῖν ἡ πέψις
γίνεται πάρα πολὺ ζωηρὰ καὶ ἐπειδὴ ἡ θρέψις
γίνεται ἀτελεῖς δυνατὸν ἐκ τούτου νὰ προσέλθω-
σιν ἀταξία τῶν πεπτικῶν ἐνεργειῶν. Ἐάν δὲ
τοῦναντίον προσμείνωμεν νὰ τελεσθῇ ἡ πρώτη
περίοδος τῆς πέψεως, ὁ ὕπνος ἔρχεται μὲν μετὰ
βραδύτητος ἀλλὰ θὰ εἶνε ἡρεμότερος καὶ ἀνα-
παυτικώτερος. Ἀφεύκτως λοιπὸν ὀφείλομεν νὰ
κατακλινώμεθα εἰς ὕπνον δύο τοῦλάχιστον ἡ καὶ
τρεις ῥας μετὰ τὸ φαγεῖν.

Κατὰ πάσας τὰς ἡλικίας ὀφείλομεν νὰ ποφεύ-
γωμεν τὸν τεχνητὸν ὕπνον διὰ ναρκωτικῶν,

διότι τὸ δυσάρεστον τοῦτο μέσον γίνεται ἕξις
καὶ ἄνευ ναρκωτικοῦ δὲν θὰ δυνάμεθα τοῦ λοι-
ποῦ νὰ κοιμώμεθα. Προβραὶ δ' εἶνε αἱ συνέπειαι
τῆς χρήσεως τοῦ κινδυνώδους τούτου ὕπνου!

Οἱ λεπτοφυεῖς καὶ λυμφατικοὶ ὀφείλουσι νὰ
κοιμῶνται πλείτερον παντὸς ἄλλου. Οἱ ἐν τῇ
ἀμῆ τῆς ἡλικίας ἔχουσιν ἀνάγκην ὕπνου 8
μέχρι 10 ῥῶν, οἱ δ' ἔφησοι οὔτε ὀλιγωτέρου
τῶν 6 ἀλλ' οὔτε περισσοτέρου τῶν 8. Εἰς δὲ
τοὺς γέροντας 6 ῥῶν ὕπνος εἶνε ἐπαρκέστα-
τος. Ἀλλ' ἔμῳς δὲν ὑπάρχει περὶ τοῦ ὕπνου
κανὼν ἀπόλυτος, διότι ἕκαστος εἰξεύρει κάλλιον
παντὸς ἄλλου πόσος χρόνος ἐπαρκεῖ πρὸς ἀνα-
νώσιν τῶν δυνάμεων του. Ὅθεν ἄς ἀκολουθῶ-
μεν τὰς ἐξαιρέτους συμβουλὰς διασήμου τινὸς
ιατροῦ, λέγοντες εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώσας:

«Κοιμᾶσθε καλῶς καὶ πρὸ πάντων κοιμᾶσθε
τὴν νύκτα. Ὁ καλὸς, ὁ ἀληθὴς ὕπνος παρέχει
εὐάρεστον αἰσθησιν, ἀναπαύει τὰς δυνάμεις καὶ
καθιστᾷ τὸν νοῦν ζωηρὸν καὶ ἀκμαῖον. Μετ' ἀ-
ναπαυτικὸν ὕπνον ἐγείρεται τις ἐλαφρὸς καὶ εὖ
ἔχων κατὰ πάντα. Ἡ κόπῳσις ἐξηλείφθη ἤδη
καὶ αἰσθάνεται τις ἑαυτὸν ἕτοιμον νὰ ἐπαναλάβῃ
τὸ σύνθετον ἔργον του. Τὸ ἦθος βελτιοῦται καὶ
ραιδρύνεται, ἡ συμπεριφορὰ γίνεται χαρίεσσα
καὶ κομψή καὶ δὲν κινδυνεύομεν νὰ ἐκτεθῶμεν
εἰς τὸν ψόγον τοῦ πλησίον ὡς ἄνθρωποι δύστρο-
ποι καὶ ἀνάγωγοι.»

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Συνιστῶμεν θερμῶς τοῖς πᾶσι τὸ ἐξῆς ἀπλοῦν
καὶ ὀλιγοδάπανον μέσον πρὸς πλύσιν λερῶν ἐν-
δυμάτων· Ἔσσον ἐντὸς πίθου 20 ὀκάδας θερμοῦ
ὕδατος, 1 ὀκάην σάπωνος εἰς ξύσματα καὶ 3
μεγάλα κογλιάρια ἐλαίου τερεβινθίνης (huile
de térébinthine, πωλουμένου ἐν τοῖς φαρμα-
κείοις). Ἀφοῦ καλῶς ἀναμίξῃς τὰς οὐσίας ταύ-
τας, καὶ ταχέως, ὅπως μὴ ψυχρανθῇ τὸ ὕδωρ,
ρίψον ἐντὸς τοῦ πίθου τὰ πρὸς πλύσιν λερὰ ἐνδύ-
ματα καὶ κλείσον στυγανῶς αὐτὸν διὰ τινος χον-
δροῦ ὑδάσματος καὶ βαρέος πόματος. Μετὰ 3
ῥας δύνασαι νὰ ἐξαγάγῃς τὰ ἐνδύματα, ἅτινα
εἶνε ἤδη καθαρὰ, καὶ νὰ ἀποπλύνῃς διὰ καθα-
ροῦ ὕδατος, πρὸς μείζονα καθαριότητα. Ἐννοεῖ-
ται ὅτι εἰς πᾶσαν νέαν πλύσιν τὸ μίγμα ἀνα-
νεύεται.

Διὰ τοῦ ἀνωτέρω μέσου, ὑπερ μετ' ἐπιτυ-
χίας ἐφάρμοσεν ἡ κοινοποιούσα αὐτὸ πρὸς τοὺς
ἀναγνώστας τῆς Ἑστίας, δὲν φθείρονται τὰ ἐν-
δύματα, ὅπως διὰ τοῦ παρ' ἡμῶν παραδεγ-
μένου τρόπου τῆς πλύσεως, ἀπορεύγει τις με-
γάλην δαπάνην, οἰκονομεῖ τὸν χρόνον καὶ, τὸ
σπουδαιότερον, δὲν χάνει τὴν οἰκιακὴν του εἰ-
ρήνην καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς μισσηγάδας,
τοῦ μαρτυρίου τούτου, οὐ τινος μετὰ τρόμου βε-
βαίως ἀναμιμνήσκειται πᾶσα οἰκοδόσποινα.

Μία συνδρομήτρια τῆς Ἑστίας.